

Darbuokimės už
Roosevelto-Trumano
Išrinkimą

WILNIS

This Issue Consists
of Two Parts
PART ONE

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXV, No. 218

PENKTADIENIS, RUGSĖJO (SEPTEMBER) 15, 1944

KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENA —

Texas Apsivalo
Rumunija Sutiko
Mikolajczyko Karas
Dewey Gudrauja

Texas valstijos demokratai pagalios išmetė iš vadovybės re-
akcinkus. Dabar ir ta valstija
pilkai už Rooseveltą.

Tai yra labai svarbu. Ir pa-
čiam Washingtone per daug
metų demokratų reakcinė vado-
vybė buvo iš Texas politikierių.
Būsimam Kongrese daug jų
jau nebus.

Gen. Patrick J. Hurley nuyko
Kinijos su svarbia misija.
Sakoma, jis bandys sutaukinti
gen. Chiang Kai-šeką su komu-
nistais—liudies valdžia, jos
armija.

Gen. Hurley, sakoma, pagren-
dęs pamatą ir Rooseveltą, Stali-
no ir Churchillio konferencijai
Teherane.

Rumunija pasirašė karo pa-
liaubus su SSSR nustatytu ru-
bežium 1940 metais ir dar pri-
dė \$300,000,000 už karo nuo-
stolius. Ji taipgi paleis karu be-
laivius ir civilius suimtus laike
karo, taipgi ji perduos So-
vietų Sąjungai karo mantą,
įskaitant ir vokiečių laivus Ru-
munijos prielaukose.

Rumunija, sakoma, gavus ge-
resnes sąlygas, negu ji užsiel-
pė.

Suomijos valdžia davė naciam
ultimatumą išsikraustyti, bet
gen. Randalis neskubė. Atro-
do, kad Suomijai teks spēka
nacių išvaikyti, arba leisti So-
vietų armijai tai padaryti.

Ji gerokai pasivėlavo ir vistik
negali geruoju nacių atsi-
krauti.

Londonas praneša, jog pre-
mieras Mikolajczykas veda kar-
ą prieš savo ministerius. Jis
norį ištrenkti lauk gen. Sos-
kowskį ir kelis kitus. Jis sako,
arba jie turi eiti laukan, arba
jis vyks į Liubliną ir susidės su
Lenkijos Laisvimo Komitetu.

Jei jis ir išmėtytų kelis minis-
terius, vistik turės susidėti su
tuo komitetu, arba pasilikti
Londone ir nusukti užmaršty.

Kada Thomas Dewey pradėjo
savo rinkimų kampaniją Phila-
delphijoje būvę daug tuščių sė-
dynių. Dewey ramino tuos,
kad Wendell Willkie pripildė
dideles svaines, bet jis pralai-
mėjo rinkimus.

Jei Willkie daug žmonių su-
traukdamas pralaimėjo rinkim-
us, tai kiek gali tikėtis Dewey
nedaug žmonių sutraukdama?

Vienas dalykas jau dabar aiš-
ku: P. Dewey kalba ne iš įsit-
kinimo. Jis kalba kaip pataria-
mas, ar jam rodos žmonių ge-
riau patiks. Jis vienoj kalboj
stoja už Amerikos kooperavi-
mą su Britanija ir SSSR po ka-
rui, kitoj prieš.

Kada žmogus kalba be įsit-
kinimo, jis negali to paslėpti, nors
ir labiausia gudrauti.

UAW unijos (turinčios virš
milijonų narių) konvencija en-
tuziastingai pasisakė už Roose-
veltą ir įtikėtinai p. H. L.
Ickes'ui rezoliucija, kad par-
vežtų Rooseveltui.

Kita unija—plieno darbinin-
jų—taipgi milijoninė, taipjau
karščiau stoja už Rooseveltą.

Net ir ADF unijos už Roose-
veltą.

RAUD. ARMIJA UŽĖMĖ PRAGĄ

VOKIETIJOJ UŽIMTA DAUGIAU VIETŲ

Išiveržimas Plečiasi Pasekmingai. Vokie-
čiai Traukis Link Upeš Reino

VOKIETIJOJ, Rugs. 14.—Pir-
mosios amerikonių armijos tan-
kistai ir infanterija praslažė
per priešakinę eilę Siegriedo
apsigynimo linijos ir užėmė
daugiau vietų.

LONDONAS, Rugs. 14.—Šal-
imais užimto Rotgen amerikoi-
niū okupavo dar kelis miestel-
ius, kurie pranešimuse neįvar-
dinti.

(Paryžiaus radijas sumini
vardą Lammersdorf, 4 mylios į
pietų rytus nuo Rotgen.)
Tulais daviniais, vokiečiai,
nesitikėdami atslaukyti Sieg-
riedo linijos juostai, traukis
iki Reino upės, 35 mylios į rytus.

United Press korespondentas
J. W. Grigg raportuoja, kad in-
vazija Vokietijon gerai progre-
suoja.

(Berlyno radijas patvirtina
Aliantų armijų pasekmingą ver-
žimą Vokietijon Acheno
kryptimi.)

Generolo Pattono armija tu-
rėjo didelių pasiekimų Nancy
razone. Ji užėmė Charmes, prie
Moselle upės. Ji beveik pasiekė
Luneville, tarpe Nancy ir Rei-
no upės. Nancy greit bus pa-
imtas.

Generolo Hodges armija įsile-
jo Holandijon kitam punkte, 15
kilom. mylių ruože, iš kur ji gali
pulti Aacheną iš šiaurės. Artilje-
ria smarkiai apšaudė Aacheną,
Holandijon išveržta netoli nuo
Maastricht.

Kinai Užėmė Tengchung

CHUNGKING, Rugs. 14.—
Kinų armija atsėmė iš japonų
virtovę Tengchung, stipriausių
jų bazę vakarinėj dalyj Yun-
nan provincijos.

Kinų komandos pranešime sa-
koma, kad iškersta apie 3,000
japonų, iš 56-tos divizijos.
Kinams daug padėjo Ameri-
kos aviacija.

Gandai Apie Riaušes Berlyne

LONDONAS, Rugs. 14.—Ly-
ono (Francūzijoje) radijas prane-
ša, kad Berlyne įvyko de-
monstracija už taiką. Kilo riaušės.
SS (Elio Gvardija) šauė iš
demonstracijos dalyvius.

Vėliau tą žinią pakartoję
francūzų nacionalis radijas.

Vokiečiai Bėga iš Rhodes

ISTANBUL, Turkija, Rugs. 14.
Vokiečiai evakuoja salą Rhodes,
didžiausią Dodekaneso salynę.

Toj saloj pirmakau buvo vieną
vokiečių divizija.

Greikįj vokiečiai koncentruo-
ja savo spēkas Solonikų zonoje.

(Alyro radijas skelbia, kad
jankiai užėmė Trier, kas oficiali
dar nepatvirtinta.)

Belgijoje britų armija persi-
kėlė per Escaut kanalą ir artina-
si prie Einthoven, Holandijoje.

Zvaigai-lakiniai praneša, kad
Holandijoje nematy stambų
priešo koncentracijų.
Nuo pradžių invazijos trys
Amerikos armijos paėmė ne-
laišvėn 320,000 nacių.

500 mylių į vakarus nuo vō-
kiečių fronto jankių armija į-
ėjo į Brest uostamiestį. Jo gar-
nizonas tuoj bus sunaikintas, jei
nepasiduos.

Grumtynės Ties Gotų Limija

ROMA, Rugs. 14.—Penktoji
armija šturmingai atakuoja pir-
masias pozicijas Gotų linijos
frontu 25 mylių lygty.

Oficialis komunikatas sako,
kad vokiečių priešinimasis ne-
paprastai padidėjo.

Generolo Mark Clark'o armija,
prie kurios priskirta kelios
britų divizijos, užėmė visą eilę
fortų tarpe Pistoia ir Lucca.

Vokiečiai sivedė mūsų fran-
tas visas savo pajėgas.

Adriatiklo fronte britai, kana-
diečiai ir indusai kiek pasivė-
rė pirmyn.

SUZEISTAS GENEROLO PATCH SŪNUS

CHICAGO.—Vakary fronto
suzėistas kapitonas Alexander
Patch III, sūnus generolo Patch,
komandiero septintosios armi-
jos.

LIETUVOS RAUDONARMIČIO LAISKAS

AMERIKOS LIETUVIAMS

Žemiaus skaitysite laišką, kurį
prisimė lietuvių kovanas, kai-
po padėkė už Amerikos lietuvių
dovanas.

„Daugelis lietuvių kovūmų gavo
dovanų nuo Amerikos lietuvių.
Vieniems tos dovanos buvo pa-
siugtos per RWR, kitiems tiesiog
per Lietuvai Pagelbos Teiki-
mo Komitetą.

Kuomet Amerikos lietuvių pa-
sikaitys Lietuvos kovūmų laiš-
kus, jie pilnai įsitikins, kad tie,
kurie atkalbinėja nuo teikimo
paramos Lietuvos liaudžiai, juos
apgundinėja sakydami, kad Lie-
tuvai Pagelbos Teikimo Komite-
tas dovanas siunčia ne lietu-
viams, o kam kitam.

Šie laišukai rašyti iš mūsų lau-
ko ir dar ne Lietuvos žemėj. Ta-
čiau reikia tikėti, kad daugelis
pradės greit gauti panašių laiškų
nuo savisiškių iš Lietuvos.

Tie, kurie nebus prisidėję prie
Lietuvai pagalbos teikimo dar-
bo, nekaip jusais.

Štai tas padėkos laiškas:
„Pundelių Vajaus
Komitui

Mūšiai Virš Filipinų

PEARL HARBOR, Rugs. 14.—
Amerikos orinė armada puolė
japonų bazes centralinėj dalyj
Filipinų. Dideli mūšiai įvyko
ore netoli nuo Manilos, Filipi-
nų sostinės.

Admirolas Nimitz savo komu-
nikate praneša, kad Amerikos
bombanėšiai ir lėktuvai skriejo
virš satų Cebu, Negros ir Pa-
nayo.

Tai tik pirmieji pranešimai.
Laukiama daugiau. Matyt, mū-
šiai dar tęsiasi.

Japonų nuostoliai dideli. Pa-
saulė žemyn 200 jū lėktuvų.
(Pereičį savaitę, per kelias
dienes, jankių aviacija daužė
japonus Mindanao saloj.)

Pinguočių Fondai Rinkimams

HARRISBURG, Pa.—Rugs.
14.—Senatorius Guffey reika-
lausius kongresinio tyrinėjimo
kaip ir iš kur gaus pinigių rin-
kimų kampanijai Nacionalis
Informacijų Komitetas, suorgani-
zavęs prie Nacionalės Fabri-
kantų Asociacijos.

Susektai dokumentas, įrodąs,
kad sudarytas sąrašas 6,300
biznio firmų, kurios per metus
pasidana įmokėti nuo \$25 iki
\$50,000.

Už Rooseveltą

PITTSBURGH, Pa.—Kalbė-
damas metalo manierijų unijos
konvencijoje Sidney Hillman
astriai kritikavo republikon
kandidatą Dewey ir visą Hoove-
rio klūką.

400 delegatų sukėlė jam di-
džiausią ovaciją.

Metalo manierijų unijos pre-
zidentas Reid Robinson parė-
kė, kad išrinkimas Rooseveltui
yra svarbiausia unijistų užduo-
tis.

Leitenantas generolas Alexan-
der M. Patch, komandieras mū-
sų Septintosios Armijos
Francūzijoje.

Eden Atvyksta Quebecan

LONDONAS, Rugs. 14.—Už-
sienio reikalų ministris Eden
išvyko į Quebec davauti Roose-
velto-Churchillio pasitarimuose.

Iš to sprendžiama, kad konfe-
rencijoje bus labiau susirūpinta
europiniais reikalais.

Prieš išvykiant iš Londono
Eden mačėsi su lenkų premieru
Mikolajczyku ir Romeriu.

Nacii Tebėra Suomijoj

STOCKHOLM, Rugs. 14.—
Nors vokiečiams, sulgy susitru-
mo, teliko vos dvi dienos eva-
kuotis iš Suomijos, mažai tėra
žinųjų, kad jie kraustytųsi.

Suomijos šiaurėje tik mažos
nacių grupės slenka link Nor-
vegijos. Kiti stiprinasi savo po-
zicijas ir užima naujas.

Darbo Lyderių Sueiga

LONDONAS.—12 d. rugsėjo
prasidėjo susirinkimas Britani-
jos Darbo Partijos Pild. Komite-
to. Tariamasi apie pokarinę
partijos programą.

Partijos vadovybė, veikiausia,
pasisakys už nacionalizaciją vi-
sų pamatinįj industrijų.

Darbo Partijos suvažiavimas,
manoma, įvyks dar šį rudenį.

CIO Konvencija

DULUTH, Minn.—Čia prasi-
dėjo Minnesotos CIO konven-
cija, septintoji iš eilės. Konven-
cijoj atstovaujama 40,000 na-
rių.

Konvencija pasisakė prieš nu-
teistus trockinius išdavikus ir
atsisakė teikti jiems bent koki-
os paramos.

Minnesotos CIO konvencija
užgėrė Roosevelto-Trumano ti-
kieltą. Savo viršininkais išsirin-
ko tuos pačius—Sander Genes
prezidentu, L. Lagerman sekre-
toriumu.

Berlyna Vėl Dažė

LONDONAS, Rugs. 14.—Ori-
nis ofensyvas prieš Vokietiją tę-
siasi be pertraukų.

Vakar Anglų Moskitai pylė
ant Berlyno dutoninius blak-
busterius—ketvirtą vakarą iš
eilės.

Nuo išveržimo dienos, 6 bir-
želio, Berlynas daužytas 32 kar-
tušiais.

PRASIDEDA MŪŠIAI UŽ PAČIĄ VARŠAVĄ

Lenkų Armija Šauniai Kariauja. Kava-
lerijos Patruliai Cekoslovakijoje

LONDONAS, Rugsėjo 14.—
Maršalas Stalinas, specialiam
darbo įsakyme, praneša, kad
maršalo Rokosovskio ukrainų
armija ir lenkų pirmoji armija
išlaisvino Pragą, Varšavos in-
dustriją priemiestį.

Praga išplėstus dešingiam
Vislos šone. Visla toj vietoj 600
jardų pločio.

Kova už Pragą buvo labai
sunkl.

LONDONAS, Rugsėjo 14.—
Generolo Zacharovo armija, va-
kar užėmusi Lomžos (virtovę,
šiandien dar labiau priartėjo
prie Rytprūsij. Masiniai ruo-
šiamasi persikelt per Narevo
upę.

Su Rumunija

Apsieita Švelniai

LONDONAS, Rugs. 14.—Pa-
skelbus tekstą paliaubų sutar-
ties, kuri padaryta su Rumu-
nija, pasirodo, kad su ja pasielg-
ta švelniai.

Rumunija pasidžėdėjo pasistų
prieš Vokietiją 12 divizijų.

Besarabija ir Bukovina bus
Sovietų. Iš Vengrijos Rumuni-
jai bus atkariauta Transylvanija.

Sovietų Sąjungai ji turės pa-
mokėti \$300,000,000 ne pinigais
ir ne tuojais, bet darbu ir tavorais—
per šėsis metus. Tai ne-
dauž, palyginus kiek rumunai
nuteerėjo pieting Ukrainoj.

Rumunija privalo panaikinti
rasinius įstatymus ir paleisti ka-
linitus.

Varde U. S. SSSR ir Britanijos
paliaubų sutartį pasirašė mar-
šalas Malinovskis.

UAW UNIJOS KONVENCIJA SVEIKINO ROOSEVELTĄ, STALINĄ, CHURCHILLI

Atmetė Rezoliuciją už Streikų Skelbimą Laike Karo;
Murray, Ickes ir Vyskūpo Kalbos

GRAND RAPIDS, Mich.—Su-
simetę krūvon trockistai, fašis-
tuojanti elementai ir savo de-
magogija pavilioję tulus ma-
žiau permatančius delegatus,
sūildė United Automobile Work-
ers konvencijai rezoliuciją at-
meti šios unijos pažadėjimą
prezidentui Rooseveltui nekelti
streikų laike karo.

Prėmimas tokios rezoliucijos
būtų pakenkęs karo pastangom
ir būtų buvęs žygis prieš Roose-
veltą.

Kitą rezoliuciją sūildė Victor
Reuther, socialistas. Ši rezo-
liucija stoja už streikų skelbi-
mą tik nekarninėse industrijsose
ir tik kada Vokietija bus su-
smusta.

Trečią rezoliuciją už palaiky-
mą pažado nestrėikuoti, kaip
padaryta pirmesnėj konvenci-
joj.

Rezoliucijų komisija pasidali-
no sekamai. Dauguma už pa-
laikymą pažado; trys nariai už

Frontine ataka maršalo Ro-
kosovskio pulkai įsilejo į Pra-
gą, industrinį Varšavos prie-
miestį, ir kraujingai mūšiai pra-
sidėjo Pragos gatvėse.

Vakar Raudonoji Armija pake-
lė Cekoslovakijos rubežų, o
šiandien kazokų kavalerijos pa-
truliai perėjo rubežų.

Cekoslovakija prieta plačiu
frontu, per 25 mylas, žemiau
Krosno, kurio raudonarmiečiai
paėmė pereičį savaitę. Tą rytė-
nį dalį Cekoslovakijos laiko pa-
sigrobus Vengrija. Artimiausias
generolo Petrovo ketvirtosios
ukrainų armijos tikslas pasiek-
ti miestą Kosice.

Transylvanijos fronte vokie-
čiai ir vengrai priversti buvo
pasitraukti iš Szekler zonos.

Į šiaurės rytus nuo Varšavos
išlaisvinta 30 vietovių.

Kovose prie Varšavos Raudon-
nagai Armijai daug padeda pirmo
jau lenkų armija, kuriai va-
dovauja generolas Berling.

Lenkai puikiai kovoja.

Francūzų Armija Ties Chaumont

ROMA, Rugs. 14.—Francūzų
armija pasiekė Marne upę ir
randasi 15 mylių atstume nuo
Chaumont, kur laike pirmo pa-
saulinio karo buvo generolo
Pershingio hedkvoteris.

Francūzai paėmė Pont de
Reide, jankiai įėjo į Villersex-
ell.

CANBERRA, Australija, Rugs.
14.—Australijos industrinės fir-
mos jau pradeda pirkti mašine-
rius, kuri buvo atsiųsta Lend-
Lesse kanalais.

Daug mašinų jau parduota.

UAW UNIJOS KONVENCIJA SVEIKINO ROOSEVELTĄ, STALINĄ, CHURCHILLI

Atmetė Rezoliuciją už Streikų Skelbimą Laike Karo;
Murray, Ickes ir Vyskūpo Kalbos

GRAND RAPIDS, Mich.—Su-
simetę krūvon trockistai, fašis-
tuojanti elementai ir savo de-
magogija pavilioję tulus ma-
žiau permatančius delegatus,
sūildė United Automobile Work-
ers konvencijai rezoliuciją at-
meti šios unijos pažadėjimą
prezidentui Rooseveltui nekelti
streikų laike karo.

Prėmimas tokios rezoliucijos
būtų pakenkęs karo pastangom
ir būtų buvęs žygis prieš Roose-
veltą.

Kitą rezoliuciją sūildė Victor
Reuther, socialistas. Ši rezo-
liucija stoja už streikų skelbi-
mą tik nekarninėse industrijsose
ir tik kada Vokietija bus su-
smusta.

Trečią rezoliuciją už palaiky-
mą pažado nestrėikuoti, kaip
padaryta pirmesnėj konvenci-
joj.

Rezoliucijų komisija pasidali-
no sekamai. Dauguma už pa-
laikymą pažado; trys nariai už

Rankų pakėlimu balsavimas
aiškiai parodė, kad dauguma
jis negavo, tuomet jie pareika-
lavo vardošaukimu balsavimo ir
tas leista.

(Tęsa 2-ram pusl.)

"VILNIS"

(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAily

Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editor is published as Lithuanian Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$5.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year 2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago 8, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7330

Entered as second class matter September 23, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovakijoje

Slovakijoje žemė dega po nacių jokomis. Plinta generalinis liaudies pasipriešinimas Rytinėje Moravijoje, kaip praneša Čekoslovakų Užsienio Spaudos Biuras. Biuro biuletene, rugsėjo 11-tą, skaitome:

"Nuo senai veikia partizanai Karpatų Rusijoje. Dabar jie savo veiklą išplėtė Šiaurinėje Slovakijoje, o ypač Moravijoje. Nacių kvieslų valdžia, su kuniga Tiso priskyre, bandė nuslopinti partizanų veikimą, bet jų pastangos veltai. Partizanams atėjo į talką Čekoslovakijos armijos dalinių parašutistai, išmesti iš Sovietų Sąjungos ir Britanijos orlaiviu. Nacinė kunigo Tiso valdžia pritraukė šveiczių nacių armijos pulkus naugiauti žmonių pasipriešinimą. Kai pradėjo važiuoti nauji pulkai, tai žmonės masiniai išstojo sabotažuoti, gadinoti gelžinkelius ir tt."

Taip rašo apie liaudies pasipriešinimą iš Slovakijos, kur 6 metai atgal kunigas Tiso stojo Hitleriui į talką. Kunigas fašistinio teroro metodais ir bažnyčios įtaka manė galės paversti vokiečių išnaudojimui tos šalies žmones, bet veltai. Liaudies liuto drąsa ir išverme grumiasi su plėšikais. Po nacių jokomis visur dega žemė.

Bulgarija

Bulgarija stovi kryžkelyje savo istorinio gyvenimo. Ji gali pasilikti monarchinę valstybę kaip buvo, arba gali tapati demokratine respublika.

Sovietų Sąjungos karo paskelbimas Bulgarijai padėjo jai išeiti iš karo ir tuo pačiu sykiu sustiprino demokratines jėgas. Užsienio ministeris Jetko Stainov aną dieną užsienio spaudos korespondentams pareiškė:

"Mūsų valdžia turi tikslą įsteigti respubliką, nes mes esame demokratai plačiojo žodžio prasmė."

Kiek yra žinių, tai ne visi dabartinės Bulgarijos valdžios nariai tapę pažangiai nusiteikę kaip Stainov. Bet kadangi ta šalis jau išimta iš fašistinės ašies įtakos ir iš karo, šiandien jau Jungtinių Tautų grupė, tai užsienio ministerio pareiškimams gali virsti tikrove.

Visoki reakininkai, jų tarpe lietuviški nacių pasturlakos, šaukė prieš Sovietų Sąjungą, kai ji karą paskelbė Bulgarijai. Dabar visi mato kokius pulkus žingsnis padaryta mūsų šalies didžiosios tarkininkės. Su nacių sutriuškinimu Balkanuose atėina nauja gadynė tenykštiesi žmoniems. Panaikinimas monarchijos ir įstelgimas respublikos Bulgarijoi daug prisidėjo prie demokratijos sutvirtinimo visoje Balkanų šalyse.

Rinkimai Anglijoje

Karas pareikalavo glaudžios tautinės vienybės Anglijoje, kaip ir kitose demokratinėse šalyse. Churchillis buvo simbolis koalicinės valdžios. Susitarimas buvo pravesta ne ant reformų šalies ekonominiam gyvenime, bet ant nuolaidų iš vienos ir kitos pusės dėl karo laimėjimo.

Dabar jaučiama, kad kaip tik karas pasibaigs prieš Vokietiją, tai Darbo Partija pareikalau naujų parlamento rinkimų. Tuose rinkimuose darbičiai tikisi pravesti griežtą liniją, smarkią agitaciją,

kad daugiau gauti atstovų į šalies atstovybę.

Ziniomis iš Londono, Darbo Partijos Pildantysis Komitetas laikė posėdį ir nutarė, kad metinė partijos konferencija įvyktų gruodžio 11-15 d., šiais metais.

Neabejotina, kad konferencijai bus iškelta ateinančių rinkimų klausimas, ir tas, ar Darbo Partija toliau eis į valdžią, ar ne.

Jeigu bus atsakyta į valdžią, bus pareikalauta greity rinkimų, tai dar paties pagrindinio klausimo neiširs Anglijoje. Pats pagrindinis klausimas toj šalyje, kaip ir daugelyje kitų demokratinėjų šalių, tai pilnas apvienijimas darbininkų, ūkininkų ir darbo inteligentų.

Komunistų Partija, kurios įtaka smarkiai auga, pakartotinai reikalavo, kad ją priimtų ir Darbo Partijos eiles. Tačiau dešinieji elementai partijos viršūnėje priešijasi ir neprileidžia prie apvienijimo Anglijos žmonių.

Kaip ilgai galės laikytis dešinioji dalis Darbo Partijoi, padalinus darbininkus, tai ateties klausimas, kuris darosi vis ryšknesniu dienos klausimu Anglijoje.

Anglijos žmonės, tiek daug panesę ant savo pečių laike šio karo, pareikalau sau daugiau teisių politinio ir ekonominio gyvenimo srityse. Šis reikalavimas iškilis visu griežtumu kaip tik bus sutriuškintas nacizmas.

Harold L. Ickes Prakalba

Vidaus Reikalų Sekretorius Harold L. Ickes antradienio vakare sakė prakalbą UAW konvencijoi, Grand Rapids, Mich. Prakalba buvo transliuojama per NBC.

Ickes visą savo prakalbą atkreipė prieš republikonų kandidatą Dewey ir republikonų puolimus ant CIO Politinės Veiklos Komiteto. Pirmiausiai jis nurodė, kad Dewey kalbėdamas Philadelphijoje ir Louisville, Ky., pastaromis dienomis, mėginągi puole administraciją, būk administracija planuoja laikyti kareivius armijoi ilgiaus negu reikalinga. "Tai melas, kuris prilysta didžiausiam Goebbelso melui," sakė Ickes. Neturėdamas jokio klausimo, kuriuom galėtų musti prezidentą Rooseveltą, Dewey subafrikavo šį melą, kad suvedžiojus šalies piliecius.

Didesnę dalį savo prakalbos Ickes pašventė atsakymui ant republikonų puolimų ant CIO Politinės Veiklos Komiteto; jų investigacijas kaip tas komitetas leidžia pinigų, kuriuos CIO unių nariai sauaukėja.

"Aukavimai teisę Dewey šalininkai skaito išimtinai tik milijonieriu teise," sakė Ickes. Jis nurodė, kaip 1936 metais "vėjams numetė \$600,000" vien du Pont šeima, kad sumušus prezidentą Rooseveltą. 1940 metais Rooseveltui priešai sukėlė net \$186,780 tam pačiam tikslui. "Niekas nebando užginti ponams du Pont, Rockefeller ir kitims aukauti ir rinkti į savo fondus jų kandidatų kampanijai, bet kodėl jie tiek šaukia, kada kita pusė renka iš paprastų darbininkų po dolerį?" klausė Ickes.

Ant republikonų užmetimo, kad CIO Politinės Veiklos Komitetas skiria surinktus pinigus tik prez. Roosevelt'ui kampanijai, bet nieko neskiria Dewey kampanijai, Ickes atšovė, jog ir du Pont ir kitai, kurie aukėja tūkstančius republikonų kampanijai, dar nėra nei cento numetę Rooseveltui kampanijai. Jeigu jie paskirtų bent \$5,000 Rooseveltui kampanijai, tada galėtų tikėtis lygiai gauti iš CIO Politinės Veiklos Komiteto sukeltų aukų.

Ickes prakalba buvo entuziastiškai pasitikta CIO konvencijoi. Jis pasakė daug karčios teisybės apie Dewey ir jo šalininkus.

APŽVALGA

MELUOJA NEPARAUSDAMI

"Dirvos" smetoniniai, socialdemokratiški "Naujienu" mensekivai ir jų prisipalėkėliai iš "Sandaros", kad suka tai suka klumpakojai, visai išmisliodami ant Lietuvai Teikimo Pagelbos Komiteto (prie Russian War Relief).

Patys jie neaukajau nei cento ir dar iš kailio neriaisi, kad kiti neaukautų. Tje žmonės galutinai atsisveikino su padorumu ir žmoniškumu.

"Keleivis" priskabino net prie LPTK atskaitys (už šešis mėnesius), kuri tilpo "Vilnyje" ir "Laisvėje". "Keleivis" bando tyčiotis. Gird—

Išlaidos smadaro iš tokių juokingų įrašų, kaip drapanų valymas \$310.25; dėžės ir viny \$311.36; adatas ir lopi drapanų sulopymai \$384.77.

Su "Keleivio" kenkėjais, žinoma, nēr ko ginčytis. Bet plačiaiai visuomenei Antanas Bimba suteikia per "Laisvę" (Nr. 213) sekamų smulkesnių informacijų.

Pasiskaitykite: Kodėl drapanų valymas yra Keleivio redaktoriams "juokingas įrašas"? Ar jie niekad drapanų nėra davę valymui ("dry cleaning")?

Faktas yra, kad iš dešimt vilnionių drapanų, aukojamų Lietuvos žmonėms, kaip kada vienas trečdalis, o kaip kada visa pusė nėra išvalyti. Jis komitetas duoda išvalyti. Reikia užmokėti. Brooklyne nepavyko gauti "dry cleaning" firmų, kuri valytų už dyką.

Nešvarių ši drapanų Komitetas yra nusistatęs neišyti ir nesius.

Apie dėžes ir viny. Išdinkė atskaitytoje pažymėta taigi "popiera, naplatinai, etc." Dėžės perkamos nebenuojos, bet vis tiek reikia mokėti nuo \$1.50 iki \$2.00 už dėžę. Tik vienam šeštam Siuntiniui reikia perkoti 68. dėžes! Taipgi buvo pirkti dvj lachos "naftalino" ir užmokėta apie \$49. Naftalinas reikalingas apsaugojimui drapanų nuo kandžių.

Keleivis juokus daro iš siūly ir lopy. Šitą Komiteto atskaitys punktą kryžkoki ai sulfurojuo, nepadodo išsilai. Atskaityto sakoma: "Administracijos išlaidos (spauda, pašto ženklėliai, ofiso medžiaga ir prie draubūjytaisyti reikmenos—pamūsaliai, adatos, siūlai, etc.) \$381.77."

Vadinais, čia įeina daug daugiau, negu siūlai ir lopi. Iš tų išlaidų niekam nemokėta už darją. Visi Komiteto nariai

darbuojasi savanoriai, neapmokamai.

Bet už spaudos darbus reikia apmokėti; Jungtinių Valstijų paštas už dyką nesuntinėja Komiteto laiskų, reikia užmokėti už ženklelius; daugybei drapanų dedami nauji pumūsaliai, už dyką pamūsalių negalina gauti.

Vargiai galima būtų surasti antrą tokią įstaigą, kur administracijos išlaidos būtų tokios mažos, tiesiog mikroskopiskos, nes žmonės dirba už dyką, su didžiausiu pasišventimu.

Na, o tuo tarpu, tas "Bendras Lietuvų Fondas", kuris ligi šiol piršto neprikiešo prie Lietuvos žmonių šelpimo, savo sąmatoje žymi skaitinę \$35,000 administracijos reikalams ir ofisui!

Bus kaip-kam "džiabų". Už "džiabus" matyt, pas juos prasidėjo peštynes. "Naujienu" N-ry iš 13 d. rugsėjo, editoriale, yra šis reikėmingas sakiny:

Pastaruoju laiku ypatingai "pasizymi" kai-kurie asmenys, norėjusieji gauti apmokamų vietelių Bendro Amerikos Lietuvų Fondo raštineje, bet jų negavusieji.

Tai, matot, dar tas "Bendras Fondas" tik ant popierio, o jau prasidėjo kova už šiltes vieteles tarp tų, kurie viduj ir tarp tų, kurie tykvoja iš lauko.

"Naujienu" prasiplepėjimas mums labai svarbu.

UAW Konvencija

(Pradžia ant 1 pusl.)

Balsavimas užėmė virš trijų valandų vien pirmos rezolucijos.

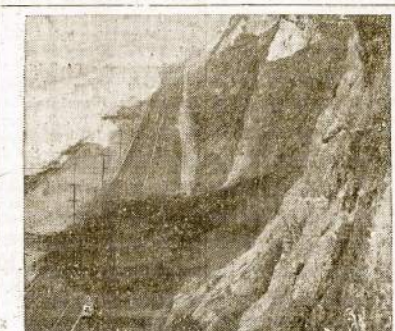
Rezoliucija betgi atmesa apie dviem trečdaliais balsų.

Sėka balsavimai kitų dviejų rezolucijoi.

Pirmesnė sesijoj kalbėjo Philip Murray, CIO prezidentas. Jis pasakė gerą kalbą už vienybę, taipgi įgrė Raudonąjį Armilą ir už jos heroiską kovą ir apdaužymą Hitlerio armijos.

Vakare kalbėjo vietinis katalikų vyskupas Haas ir Harold L. Ickes, Vidaus Reikalų Sekretorius. Jiedu pasakė labai svarbias kalbas, bet apie tai bus atskirai parašyta.

Pažymėtina, kad ir diskusijoi ir abeliai konvencijoi labai demokratiškai elgiomasi. Viršūninkai, net ir prezidentas Thomas, gauna tik po 5 minutes kalbėti, kaip ir ciliniai delegatai. Viršūninkai dažnai smerkiaimi net visai be pamato, demagogiškai, bet jie dēlei to nesisieloja. "Vilnies" Koresp.

Roosevelto Plantas, pietinėje Californijoje. Šioj vietoj anądien nuslinko į plantą smotais kalno 200 pėdų ilgio ir 30 pėdų storio.

SPECIALIS VAJUS DEL GREITO SUSELPIMO LIETUVOS ZMONIU

Šeštąjį Dovanų Siuntinį užbaigėme ir jau išsuntėme. Džiugu, kad plačiosios lietuvių visuomenės atsiliepinimas buvo nuoširdus. Pasiuntėmė nemažai drapanų (dėvėty ir naujų), čėverykų, muilo ir kitų reikmenų. Tačiau tai bus tikrai labai menkutė parama vokiečių okupantų nualinties Lietuvos žmonėms. O ateina šalta žiema. Tai bus be galo sunki Lietuvos žmonėms žiema.

Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas laikė susirinkimą rugsėjo 7 dieną, suvedė Šeštojo Siuntinio sąskaitą ir nutarė tuojau imtis už naujo ir dar didesnio vajuos. Nutarėmė pravesti visos šalies mastabū specialią drapanų ir čėverykų rinkimo vaju. Ir tuo reikalu skubiai atsišaukiami į visus Amerikos Lietuvius.

Šis specialis drapanų ir čėverykų rinkimo vaju šis iki lapkričio 15 dienos. Mes norime, kad mūsų Septintasis Dovanų Siuntinys pasiektų Vilnių ir Kauną apie Naujus Metus.

Mes žinome, kad labai daugelis geraširdžių lietuvių jau yra aukoję nemažai drapanų tam tikslui, bet tikime, kad jie neatsisakys ir vėl prisidėti. O yra tūkstančiai lietuvių, kurie tebėra neaukoję nė mažiausio dalykėlio, bet kurie turi padėvėti bei naujų drapanų is su mielu noru paaukoti, jeigu kas pas juos nueity ir jų paprašytų. Be to, mes manome, kad labai daugelis kitataučių žmonių paaukotų šiam prakiliam tikslui drapanų, čėverykų bei pinigų, jeigu mes jų paprašytumėme. Reikia eiti ir prašyti visų!

Šis vajuos turi skirtis nuo visų pirmesnių vaju. Reikia ne tik raginti žmones drapanas sunesti į tam tikras vietas, bet reikia eiti į jų namus, prašyti ir paimti drapanas. Neturi būti palikta nei vienas lietuvis, neaplankytas ir nepaprašytas paramos Lietuvos žmonėms.

Komitetas stengsis visais būdais pagelbėti kolonijų skyriams ir veikėjams šį vaju pravesti plačiausiu mastabū. Komiteto skyriai turi tuojau laikyti susirinkimus, apsarvstyti šio vajuos reikalus ir išdirbti planus ju pravedimui. Reikia pasidailinti darbai, įtraukti į vaju pašalinį jėgų, pasiekti organizacijų narius ir spaudos skaitytojus, padailinti miestą į sekcijas ir kiekvienai sekcijai paskirti dovanų rinkėjus. Reikia gauti pagelbos tų, kurie turi automobilius bei sunkvežimius.

Is savo pusės, Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas išleis specialius atsišaukimus dėl masinio platinimo. Gausite anglų kalboje įgaliojimus rinkti drapanas, čėverykus ir visokią kitokią paramą Lietuvos žmonėms. Gausite kortų, ant kurių drapanų aukotojas galės parašyti, paduoti savo adresą ir pasisakyti iš kur jis bei

ji paeina Lietuvoje ir tas kortas pridėti prie drapanų, kurios bus pasigautos Lietuvon kartu su drapanomis. Lietuvoje žmonės, gavę drapanas, galės susirašinėti su savo broliais geradariais amerikiečiais.

Be to, pagaminsime gražius spalvuotus padėkos lakštus tiems, kurie stambėnėmis sumomis prisidės prie pasuntimo dovanų Lietuvos žmonėms, kuriuos jie galėty pasilaukyti savo atimčiai.

Labai gražu per šį vaju kreiptis ir raginti žmones pasigusti Lietuvos žmonėms kalėdinių dovanų. Vietoj čia pirkti saviesiems dovanų, kurios dažnai esti visai nereikalingos arba be kurių galima labai lengvai apseiti, lai paaukojta tas dovanas Lietuvos žmonėms. Galba patys supirkti dovanas arba tą sumą paaukoti, o Komitetas supirks ir jų vardu pasiųs.

Broliai ir sesutės lietuviai! Vardu karo nualintų Lietuvos žmonių, mes dar kartą atsišaukiame į jus. Padėkite į šalį pažirų skirtumus ir skubinkimės gelbėti Lietuvos žmones nuo ateinančių šalčių. Už kiekvieną mūsų paramą, didelę ir mažą, jie bus mums dėkingi.

Lai šis specialis drapanų ir čėverykų rinkimo vajuos sužadins kiekvieną Amerikos lietuvių! Lai bus vajuos laiku pasiekta tūkstančiai kitataučių ir gauta iš jų paramos lietuvių tautai!

Lai kiekvienas sąmoningas, patriotingas, laisvę ir demokratiją mylintis lietuvis dalyvauja šiame specialiam drapanų ir čėverykų rinkimo vajuje!

Lai tūkstančiai ir tūkstančiai Amerikos lietuvių šiame pasiuočia Lietuvos žmonėms kalėdinių dovanų! Atsiliepkite į šį mūsų paraginimą!

Stokite prie darbo! Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetas

- A. Bimba,
- pirmininkas
- V. Cepulis,
- sekretorius
- F. Pakalniškienė,
- iždininkė
- L. Kavaliauskaitė,
- finansų sekretore
- M. Karlonas
- Vary Slinkus
- Birutė Kalakauskaitė
- Elsie Gasulienė
- Jurgis Varisonas
- Ona Jakšienė
- Nastė Buknienė
- V. Bunkus
- K. Petrikienė,
- 417 Lorimer St.,
- Brooklyn 6, N. Y.

Padės Nacionaliam Karo Fondui

NEW YORK, Rugs. 12.—Nacionalis Karo Fondo finansinis vajuos prasideda su 15 d. rugsėjo. Lietuviai rengiasi aktyviai dalyvauti Fondo vajuje. Tuo reikalu Brooklyne, "Laisvės" svetainėje, įvyks lietuvių susirinkimas, kurį šaukia LDS sekretorius J. Gasūnas ir LLD sekretorius D. M. Solomskas.

CIVILIŲ LAISVIŲ KOMITETAS PROTESTUOJA PRIEŠ NUTARIMĄ ISIMTI NEGRĖS MOTERS KŪNĄ IŠ SV. KAZIMIERO KAPINIŲ

Protestą įteikė Kun. Albavičius ir Archivysk. Stritech. Rasinė neapykanta daro daug bėdės demokratijai. Majoras Kelly nėra paskyręs komisiją darbuotis, naikinant rasinius nesutikimus. Prezidentas Rooseveltas turi paskyres komisiją, kad prižiūrėtų, jog būtų teisingai samdomi žmonės į darbo įmones, kad nediskriminuotų negrų ir kitų tamsios spalvos žmonių.

Tuli žmonės, tuli laikraščiai ir į lietuvių tarpą įsėdę neapykantos jausmą prieš tamsios spalvos žmones. Tos neapykantos pasekoje nusistatymas prieš negrus didėja. Ypač šiuo laiku pakilo ginciai tarpe katalikų lietuvių dėl to, kad liko palaidoti rugsėjo 11 d. Sv. Kazimiero kapinėse tulo Kowalewskio kūno žmona, negrė. Atsirado žmonių, kurie šoko reikalau, kad jos lavonas būtų išminėtų kapinių išimtas.

Sv. Kazimiero kapinių direktorių pirmininku yra kunigaikštis Albavičius. "Vilnius" reporteris pastieiravo kaip dalykas yra su kalbamos Kowalewskio lavonu. Sužinota, kad kapinių direktoriai laikė susirinkimą ir buvo nutarta išimti minėtos moters, negrės, lavoną iš kapinių. Iki šiol neteko sužinoti ar vyskūpas pavelsins taiti daryti, palaidotos moters lavoną išimti iš kapinių. Taiti vėliau paaiškės, bet kiek dabar žinoma, tai Chicago Civil Liberties Committee protestuoja prieš nutarimą Kowalewskio kūną išimti iš Sv. Kazimiero kapinių. Civil Liberties Committee sekretorius Latimer sakė, pasiųs protestą prieš negrų diskriminavimą archivy s k ū p i Stritech ir kunigui Albavičiui, Sv. Kazimiero kapinių direktorių pirmininkui.

Girtinas žingsnis
Kiek laiko atgal, kaip jū reporteriu teko patirti, Sv. Jurgio parapijos bažnyčioje davė šilumą negrų porelei. Tai gražas ir girtinas dalykas. Negrai katalikai, kai jie nori apsisvesti, tai kodėl jiems neturėtų duoti šilumą? Už šį žingsnį tenka pagirti minėtos parapijos klebono Krušo vedamą tvarką.

Tenka pažymėti ir kitas svarbus dalykus: Sv. Kazimiero klioštorių, kurio buveinė yra Marquette Parko kolonijoje, yra dikčiai vienuolių. Kiti sako, kad apie 20 negrų vienuolių tam lietuvių klioštorių darbuojasi. Kaip kurie sako, kad lietuvių kunigai tam priešinasi, bet vyskūpo raštinė patvarkė, kad Sv. Kazimiero vienuolynas užtektinai erdvus ir turi priimti negres moteris, kurios narį tenai darbuotis.

Dar Apie Negrės Kowalewskio Kūną
Kiekvienam katalikui juk yra žinomas dalykas, kad prieš dievą negali būti diskriminuojamas jokios rasės žmogus, nes visi lygiai su-

LKM Choro Darbai

Rugsėjo 12 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko LKM Choro pamokos, į kurias susirinko diktas skaičius choristų. Net keli seniau buvę kankiečiai stovė darbuotis, tai Karvelis, J. Gordon, V. Preikša, G. Kwain ir keletas kitų.

Niekad pamokų neužmiršta Jane Mitchell, bet Birutė Mitchell "aptingo." Choro mokytoja Anna Petrušienė deda pastangas sumokinti keletą naujų dainų ir prašo visų choristų lankyti pamokas pastoviai, o kurie nepriklauso, tai dėtis prie meno veiklos, prie choro.

Šiuo laiku kankiečiai mokina "Vakarinė Daina." Šią dainą iš anglo kalbos išvertė mokytoja Petrušienė. Choro pirmininkas J. Stulgaitis nesveikuoją ir choro pamokose negalėjo dalyvauti.

Pamokų pertraukėjo A. Garšinskas pranešė, kad yra atsilankęs F. Kirka į pamokas ir nori prabilti ir kankiečius. F. Kirka buvo atsilankęs nuo dienaščio "Vilnius" direktijos į choro pamokas. Jis kvietė chorą apsimti dalyvauti "Vilnius" koncerto programo pildyme. Koncertas įvyks spalį 29 d., Sokol Hall. Kitą užkvietimą choras aplankė nuo Lietuvių Namų Savininkų, kad jų programoje dalyvauti Lietuvių Auditorijoje lapkričio 5-tą.

Abudu užkvietimai priimti: kankiečiai dalyvaus programų pildyme.

Be to, J. D. Bendokaitis pranešė, kad įvyks sekmdienį Roosevelto išrinkimui konferencija ir yra pagedaujama, kad pasiųstume delegatų. P. Dauderis apibūdino konferencijos svarbą ir tikslą. Jis nurodė, kad choras būtina turėtų pasiųsti delegatus rugsėjo 17-tą į rinkimų vajuas pravedimui konferencija. Delegatais liko išrinkta A. Garšinskas, J. Stonis ir J. Stančikienė. Taipgi liko paraginta, kad visi konferenci-

Parduos Armijos Vartotas Automobilius

Kariuomenė turi tūkstančius trokų, automobilių ir kitokių motorizuotų vežimėlių. 30.000 parduos rinkoje.

Pavartotus automobilius parduos ne bendrai publikai, bet automobilių vertelgos. Tarpe tų vežimų yra 9,000 motoriniai dviračiai.

Daug yra trokų. Jie bus labai gerai farmeriams. Žinoma, jau jie nenuai ir gal kaip kuriem reikės naujų dainų. Tačiau bendrai tie motorizuoti vežimai neblogame stovyje, sako pranešime.

joje dalyvauti, kurie tik turi laiko, kurie gali. Konferencija įvyks Lietuvių Auditorijoje, pradžia 10:30 val. ryto.

Sekamos LKM Choro pamokos įvyks rugsėjo 19 d., Lietuvių Auditorijoje. Kurie tik myli dainuoti, kaip merginos, moterys, taip ir vyrai yra kviečiami prie kankiečių prisidėti ir darbuotis meno ir kultūros kelimui. Kelkime žmonių dvasią darbuotis dėl geresnio gyvenimo. Širdukas.

CHICAGOS STADIUM RUGSĖJO 24-TOS MITINGO REIKALU

Kurie turite pačmė Stadiumo mitingo tikietų planinimui, esate nuosirdžiai prašomi stengtis kiek galint daugiau parduoti.

Jeigu kurių tikietų negalėsite parduoti, tai sekmdienį, rugsėjo 17-tą, grąžinkite pinigus arba tikietus tam, nuo ko turite pačmė.

Jeigu tikietų negalėsite sugrąžinti laiku, tai nors jie bus neparuodoti, vistiek reikės užmokėti.

Visi dirbkime nuo peties ir iš širdies Chicago Stadium mitingo pasisekimui. F. Abekas.

Iš Sov. S-gos Rašo Petronelei Tamošiūnas

Chicagoje Petronelei Tamošiūnas gavo laišką iš savo giminičio Alfonso Vaitulionio iš Sovietų Sąjungos.

Patronelei Tamošiūnas, Chicago, Ill., U. S. A.

Sveiki mylimi švogeriai ir švogerkos, ir jūsų vaikūčiai. Aš jūsų švogeriai Alfonsas Vaitulionis turiu didelį norą su jumi susirašinėti laiškais ir pasidalinti visokiais nuotikiiais.

Žinoma, daug ką noriu parašyti, bet kai pirmą laišką rašau ir nežinau ar gausite, tai daug narašau. Aš esu kariuomenėje jau treči metai nuo pereito gruodžio mėnesio. Suprantama, karo laiku teko visko praleisti. Mūs visų geismas, kad tik greičiau sutriškinti prakeiktą kraugerį vokiečių, kuris sumaišė viso pasaulio gyvenimą.

Aš gyvenu neblogai. Esu apdovanotas medaliu už pašizymėjimą. Kariuomenėje turiu gerą vardą. Mano šeima gyvena Totorių Sovietinėje Respublikoje. Apie jų gyvenimą daug žinių negaliu paduoti, nes jau daugiau du metai kaip su šeima negy-

Paskyrė Transportacijos Tvarkymui Boardą

Miesto Taryba priėmė aldermano Quinn pasiulymą sudaryti transportacijos boardą, komitetą. Tas komitetas turės teisę užsakyti reikalingus daiktus transportacijai ir tt.

(Šio komiteto sudarymas turi didelę reikšmę. Tai bus Miesto Tarybos transportacijos skyrius, kuris rūpinsis važiuotės reikalais.

Miestas numato išleisti \$11,000,000 gerinimui gatvėkarių, kaip miestas paims į savo rankas ir \$4,000,000 elevatorių gerinimui.

Aldermanas S. P. Gurman sako, kad sulaukinėjimas transportacijos tinklo pervedimo miestui, tai daugiau niekas kaip resyverių savanaudiškais merais, tai panašų į morgičių uždejimą ant numirelio.

venu, esu karinėje tarnyboje. Šiuomi baigiu laišką, prašydamas, kad man rašinėtu. Pasveikinkite nuo manęs visus švogeriaus, perduodant jiem geriausius linkėjimus.

Povilas Vaitulionis, Karo Paštas, USSR.

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LA-Fayette 3210
Res. Tel. LA-Fayette 0094

Jeigu Neustalipia —
Snaik KEDzie 2888
V A L A N D O S:
Pirm., antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. iki 9 val. vakaro. Penktadienį nuo 6:30 iki 9:30 val., šeštadienį nuo 6 v. val. iki 9:30 v. val. Trečiadienį ir sekmdienį pagal sutartį.

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRAIKALO
744 W. 35th Street
Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-8
Pirmadieniais iki 2 iki 4 val.
Svėntadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PRospect 1930

Dr. Strikolis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sekmdieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VILnius 0028
Namų—BEVery 5344

Dr. T. Dundulis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 9521
Residencijos—KENWOOD 5197
Dr. Bertash
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
VALANDOS: nuo 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Trečiadieniais ir Sekmdieniais nuo 1 iki 3-4 pagal poptę.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3141

Dr. A. K. Butko
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. Vezefis
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
V A L A N D O S:
9 ryto iki 8 vak. Trečiadien. ausitarus

Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Ave.
V A L A N D O S
Nuo 1 iki 4 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakaro
Residencijos PORTSMOUTH 6616
Ofiso LA-Fayette 6868

Dr. J. S. O'Connell
DENTISTAS
135 S. State St., DEA, 2609
6250 S. Halsted St., WEN, 7048
4635 N. Broadway, L.O.N. 7179
4111 W. Madison St., KED, 4025
6314 S. Cottage Grove Ave. FAL 8463
Ant išmolecijų, jeigu norima.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1828
Pritaiko Akinčius
Kreivias Akis/
Išsako
Ofisas ir Akinčių Dirstavys
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomines akis
už prieinama
kainą ir ant len-
gvi išmokėjimui
CALumet 4591
3241 S. Halsted Street
RAKANUDU KRAUTUVE

EXTRA! EXTRA!
Permainytas Vardas ir Adressa
MONARCH
LIQUOR
Lietuviškas Žydulius
3529 S. Halsted Street
Phone Yards 6054

LIAUDISKOS PRAKALBOS

Chicago Stadiume
1800 W. Madison Street
SEKMDIENĮ RUGSĖJO (SEPTEMBER) 24
7:30 Valandą Vakaro

Prakalbų Tema:
Karo Laimėjimas ir Taika
Darbų Užtikrinimas Visiems

— K A L B Ė S —
Earl Browder, Benj. J. Davis, Morris Childs

Labai gražas programos, kurį pildys aktorai iš New Yorko. Liaudiškų prakalbų mitingą rengia Komunistų Politinė S-ga. Tikietų galite gauti Sąjungos raštinėje 208 N. Wells st., Chicago, Ill.

Nauja Užeiga Bridgeporte

Tel. Victory 7576
GRABER TAVERN
535 W. 32nd St.
Geriausias Alus, Vynas, Degtinė ir Kiti Gėrimai.
J. & J. GRABER, Sav.

RAKSON'S TAVERN

3212 SO. HALSTED STREET
Nauja, Smagi UŽEIGA
BRIDGEPORTIECIAMS
Kanados Alus, Vynas, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę pasitenkinti mūsų patarnavimu.

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS

PADAROME KAIK NAUJUS
25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų
Mūsų pačių padirbti parlor seatali su apgraisai, arba jūsų senas stetas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko sutuopysite 25 nuolaimčius — FEBRUARY IR MARCH
Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 W. ROOSEVELT ROAD

Tukstančiai Tikietų Paskleista Stadiume Mitingo

Browderis Savo Kalboj Iškęs, Kodėl Gubernatorius Green Šaukia Apie Komunizmo Pavojų

Benjamin J. Davis

I masinį mitingą Komunistų Politinės Sąjungos Illinois-Indianos distrikto komitetas iššaukė gubernatorių Green ateiti ir apginti savo poziciją: ar išties komunizmas yra didžiausias pavojus šiai šaliai?

Rugsėjo 24-tos mitingas bus paminėjimui 25 metų sukakties komunistinio judėjimo šioje šalyje ir prisirngimui prie lapkričio 7-tos rinkimų. Tai bus viena didžiausių suveik Vidurvakarinės valstijos mobilizavimui darbininkijos, kad išrinkti lapkričio septynią Rooseveltą, Trumaną ir kitus pažangius kandidatus.

Kiekvieno darbininko, kiekvieno pažangaus žmogaus prievolė pasidarbuoti, kad užpildyti didžiulę sąsą. Chicago Stadium talpina 20,000 publikos.

Daug tikietų paskleista pardavinėti iš anksto. Jau yra parduota kelios tūkstančių tikietų. Bet reikia žinoti, kad užpildyti tokią milžinišką sąsą ne keletos žmonių darbas, bet pareiga visų pažangių Chicago žmonių.

Principalis kalbėtojas bus Earl Browder. Paskui kalbės New Yorko miesto konsilmanas Benjamin J. Davis, išgarsėjęs veikėjas negrų masių tarpe. Taipgi kalbės

18-ta Apieilinkė

LDS 129-tos Kuopos Darbuotė.

Rugsėjo 8-tą d., J. Petrauskio svet., 1750 S. Union ave., kuopa laikė susirinkimą. Narių atsilankė mažai. Apkalbėta "Vilnius" dienraščio jubiliejaus klausimas. Atidėta ant toliau vykinti. Lietuvių politinio veikimo reikalas už išrinkimą Rooseveltą prezidentu, apsvaistytas ir išrinktas du delegatus į konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 17-tą, sekmadienį, Lietuvių Auditorijoj. Delegatai yra B. Zolynas ir K. Batutis. LDS vėjus apsvaistytas, atsilankė vajininkai 18-toj apieilinkėj J. Zitkienė ir sekretorius W. Pankauskas. Westsайдėje A. Matukaitis ir Mary Savickienė.

Ligonį turime Ant. Zalagėną, 7132 S. Racine ave. Jis sužeistas automobilio nelaimėje. Jau yra sugryžęs iš ligoninės.

Mūsų narys jaunuolis Viktoras Janush (Jo tėvai gyvena 2240 W. 23rd pl.) tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Prisijutė telegrama, suprantama, keliauja į užsienį.

Dėl kareivių duoklių mokėjimo į 2-to Apskričio lėdą paskirta \$2. Apkalbėta parengimo klausimas. Vykinti palikta ant toliau.

Continental Can Co. Pareiškimas Dėl Darbų

Continental Can Co., Inc., prezidentas pareiškė, kad darbininkai gali nesibaikinti apie tai kas bus po karo. Ponas C. C. Conway tikrina, kad po karo bus darbų kaip ir dabar.

Be to, jis pažymi, kad kai reikės pereiti nuo karinės gamybos prie civiliam gyvenimui reikalingų daiktų darymo, tai jokios bėdos nebus, nes mašinų pakeitimas bus visai mažas, legvas.

Toliau tos kompanijos galva tikrina, kad jau dabar turi daug užsakymų civilius produktus gaminti.

Bedarbės Kompensacijų Reikalas

Illinois Darbo departemento bedarbių kompensacijų skyriaus vedėjas Samuel C. Bernstein pažymi kokio nesmagumo gautų susilaukiantie, kurie klasingu būdu norėtų gauti pašalpą.

Jis sako, kad įstatymai uždeda bausmę tiems, kurie koki nors saktu būdu bandytų reikalauti ir gauti bedarbės kompensaciją.

Pirmiausia tokius asmenis baustų 30 dienų kalėjimo. Paskui gali uždėti piniginę bausmę nuo \$50 iki \$200. Savaimė aišku kiek tokis ar tokia būtų paėmė kompensacijos, turėtų grąžinti atgal.

Kiekvienas asmuo, jeigu jis dirba įmonėj, kuri paeina po bedarbės kompensacijos įstatymu, turi teisę gauti kas priklauso jeigu netenka darbo ne iš jo priežasties.

Sveičiojasi Cpl. Petras Tamosiūnas

Rugsėjo 13 d., atvyko pasisvečiuoti pas savo tėvelius Antaną ir Petronelę Tamosiūnus Cpl. Peter Thomas (Tamosiūnas.)

Karys puikiai atrodo ir gerai nusiteikęs. Jis mokinais orlaivininkystės Fort Meyer, Florida. Sakėsi, kad jam teko daug kartu pasikelti į orą su didžiuliu bombieriu.

Ju pareigos apart to ko jis mokinais, duoti instrukcijas naujiesiems kariams apie orlaivininkystę.

Svetys paviešės ir pailsės pas savo tėvelius porą savaitių ir vėl grįš prie savo kariškų pareigų.

Linkime linksmai praleisti atostogas ir sėkmingai sugrįžti atlikti savo pareigas. Laimėjus karą sveikam ir tvirtam grįžti pas tėvelius. Pažystama.

Panaikino Bylą Prieš MacDougall

Darbo dienų demokratų partijos kandidatas į kongresą iš 10 distrikto dalinio lapelius Lake Forest miestyje. Policistas George Tiffany suareštavo kandidatą MacDougall ir du jo draugus.

HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

ROSARY COLLEGE

REIKALAUJA Vyrų Dženitorių ir Moterų Abelnam Valgyklos ir Keptuvės Darbui

PILNĄ ARBA DALĮ LAIKO—GERA ALGA. DALI APLINKUMA—PUIKUS MAISTAS DYKAI

ROSARY COLLEGE

7900 Division, River Forest, arba pašaukite Forest 1870

Traukinys, Einas Iš Chicagos, Susikule

Nelaimė! Užmušė 25 žmones, Sužeidė 64

Trečiadienio vakare Chicago and Eastern Illinois geležkelio traukinys "Dixie Flyer" netoli Terre Haute, Ind., susikule. Nelaimė! užmušė 25 žmones, 64 sužeidė.

Greitais traukinys, kuris ejo į Miami, Florida, atsimušė į pašto traukinį. Nelaimė įvyko dėl tirstų miglų, vairuotojas negalėjo matyti signalų.

Rašant šią žinią, dar nėra tikrai nustatyta kiek bus šioje nelaimėje žmonių žuvę. Daug sunkiai sužeistų nuvežė į ligonines.

Ant traukinio buvo dikčiai karių ir jų tarpe tokių, kurie buvo gręžė iš Italijos fronto.

Nelaimė! užmušė čia gegietį, C. Cooper, traukinio portjerį. Mrs. Stokwell sulaužė ta koja.

Traukinio tris vagonus paverstė į laužą, nuo smarkaus sudavimo į stovintį pašto traukinį.

Numirė Švirmickas, Sūnus Parvyko į Laidotuves

Vakar popiet numirė chiegiam placiai žinomas Juozas Švirmickas. Izabelės Švirmickienės vyras.

Velionio kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 18-tą, 1:00 val. popiet iš koplyčios bus išlydintas į Lietuvų Tautiškas kapines.

Edwin Švirmickas, velionio sūnis, kuris tarnauja armijoje medikaliame skyriuje, parvyko iš Texas valstijos dalyvauti tėvelio laidotuvėse.

Daugiau žinių apie velionį bus rytojais laidojama. S. P.

Už DEGTINĖS KVORTĄ \$160

Iš Aleutian salų parvykęs atostogoms leitenantas Schnad pasakoja apie gyvenimą tenai. Jis sako, kad ten ne tik gamta šiuurkšti, bet daug ko trūksta, ypač degtinės. Sako, už bourbon bonką, ir tai negeriausios, kareiviai moka po \$160.

NEREGYS PASISTATĖS STUBA, NUMIRĖ

Jorgesen buvo senyvas žmogus. Jis nenorėjo eiti į prieglaudus namą. Šeši metai atgal pasidarė \$400 iš pardavimo čeverių šniurelių. Nusipirko medžio už \$75 ir pradėjo statyti "bangalo." Savom pastangom, apsičiūpinėdamas, pasistatė pastogę.

Užvakar Jorgesen kaiminaka Lola Lee pastebėjo, kad nesimato senio neregio įkandantį j lauką. Nuėjo į jo gritelę ir rado negyvą, sugrįvusį prie lovos.

Anna-James Tavern

3415 So. Halsted St.

Kingsbury Alus Geri Cigari Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Jūsų Maldos Yra Mirusiems Jūsų Gėlės

YRA SIUNCIAMOS I SERMENIS SURAMINIMU TŲ, KURIE TEBEGYVENA

JOS. F. BUDRIK

Inc. 3241 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALumet

INC. 3241 S. Halsted St.

Chicago 8, Ill. Tel. CALumet

Didelė krautuvė Rakanų, Jewelry, Rekordų, ir Radio, baltame name. Visi departamentai po vienu stogu.

Budriko Radio Valandos:

WCFL—1000 K. Nedėlios vakare nuo 9:30

WHFC—1450 K. Ketvergo vakare nuo 7:00

HELP WANTED—WOMEN HELP WANTED—WOMEN

MOTERY—MERGINU

PATYRIMAS NEREIKALINGAS Mums Reikalinga: PUNCH PRESS OPERATORIŲ ASSEMBLERS SORTERS Mes Jus Išmokinsime—Lengvai Išmoksitė CHICAGO RAWHIDE MFG. CO. 1301 Elston Avenue

20 DIENU LIKO UŽSIREGISTRUOTI

Balsavimo taryba ragina užsiregistruoti ateinantiems balsavimams. Teliko 20 dienų iki baigsis laikas užsiregistruoti. Nelaukite paskutinės dienos, dabar atliktė savo pareigas.

UZKVICIAME SUSIPAZINTI CHRISTINE'S TAVERN 3293 So. Halsted St. NECTAR ALUS SKANUS VYNAS NAMINIAI IR IMPORTUOTI CHRISTINE YURKUS Savininkė

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133-37 S. Halsted St. VICTORY 6172

VALDYBA IR DIREKTORIAI: GED. M. CHERNIAKAS, Pirm. JONAS JACKA, Vice-Pirm. A. KAULAKIS, Red. JOE BALCIUNAS, Išt. A. K. VALUKAS, Koresp. J. P. VARKALA P. P. KILIS PAULI PETRAITIS R. IVASKEVICIUS AUDITORIJOS TAVERN

dabar yra Direktorių tvarkoma, todėl norintys randaoti Auditorijų krepšelius i Auditorijos Tavern, 3137 S. Halsted St., arba Telefonuokite VICTORY 6172.

JIESKAU PASIRENDUOT ARBA PIRKT

5 ar 6 kambarių namą Irving Park aplinkėj. Praneškite greitai: "Vilnis", 3116 So. Halsted St., Tel. VICTORY 1235-733.

ROSELAND

Roselando Aido Choro pamokos prasidės penktadienį, rugsėjo 15 d. 8 val. vakaro, Lietuvių Kultūros Sveikintoj, 10413 Michigan Ave. Po pamokų bus šaruburam veltis. Visi ir visos atsilankykite pagerbimui mūsų mokytojos. VALDYBA.

WESTSIDE

LLD 116-tos kuopos susirinkimas įvyks šeštadienio vakara, 8-tą val., rugsėjo (Septembis) 16 d., Dufos svetainėje, 2244 W. 23rd Pl. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir pakvieskite su draugais ir pažytais. Nieko mokulinas. Po susirinkimo turime pasiviešėjimą. LLD nariai gas krygą "Lietuva Ugnyje." Viasu atsilankyti kviečia Valdyba.

LIETUVIŲ EK-MARNIERŲ KLUBO SUKILIMAS įvyks rugsėjo (September) 17-tą d., sekmadienį, 1:26 val. popiet, C. Uzelio Svetainėje, 3436 S. Litanica Ave. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir atliktė kas su naujais nariais. Valdyba

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIKIŲ DRAUGIŲ CHORO SUSIRINKIMAS įvyks penktadienį, rugsėjo 15 d. 7:30 val. vakaro, antausis 4252 S. Rockwell St. Visi choro nariai ir nareš praloms būti laiki, nes yra dar daug naktimų. Choras visų smarkumu žengia pirmyn—mokinasi naujų ir gražių dainų. Chora vadovauja darbušis ir visiems gerai žinomas, senas choro mokytojas, kompozitorius Petras V. Sargolis, bet malonu yra, jam vadovaujant, dainuoti. Prasmė ir naujų narių atsilankyti. Rašt. O. S.

BRIGHTON PARK LLD 104-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugėjo (September) 18 d. 8 val. vakaro, Hollywood svetainėje, 2417 W. 42nd St. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir atsilankyti naujų narių priraišyti i kuopa. (15c18)

MOTERY Naktiniam, Lengvam Darbui Dirbtuvi. Gražios (Cosmetic) Industruoj. Nuo 4:30 popiet iki vidurnakties. 10 Nuolimiųjų Bonu MRS HAMES 30 W. HURD ST. Whitehall 6149

Motery—Merginu

Smagios, Nuolatinės Pozicijos Darbas Dienomis arba Naktimis. Pilną arba Dalį Laiko. Fountain, Sandwich, Counter, Salad Girls, Checkers—Patarnautojų. Geriausios Algos ir kiti kompanijos atlyginimai. Patyrimas nereikalingas. Mokame pilną algą laike mokinišomi.

WALGREENS

6 E. Randolph 3807 Broadway 1533 Hyde Park 2569 W. Madison 8858 S. Halsted 744 E. Bowen

PULLMAN AIRCRAFT

Reikalauja Moterų Tarp 18 ir 55 Metų Amžiaus Lavintis Aircraft Assembly Darbe

Visoms tinkamos darbininkėms mokame laikė mokinisomi. Patyrimas Nereikalingas. Viso tik Savaitę Reikia Lavintis.

100% Karinis Darbas Gera Mokestis

6 Dienas Savaitę Patogi Transportacija. Employment Ofisas Atviras nuo 8 iki 4 Kasdien. Atsineškite Pilytėbės Palūdiujama. Matykite MRS. GLEASON

Pullman Standard Aircraft

900 E. 103rd Street HELP WANTED—MEN HELP WANTED—WOMEN

VYRU ARBA MOTERY

Hand Sewing Masinos Operatorių. Drill Press Operatorių. Tekintojų ir Paprastu Darbininku. GERAS MOKESTIS. Pastovus Darbas Dabar ir po Karo. Patyrimo nereikia. Išmokinsime. Tuoj atsilankite RANDALL, 5 aukšt., 699 W. Lake St.

REIKIA POROS VIRĖJŲ IR HOUSEMAN

Modernizkam Namui už Miesto ar Libertyville. Keturi Septynyje Ivaliuojasi žiemotai i pietus. \$250 i Mėnesi. Telefonuokite WHITEHALL 7274

AUTO—TRUCKS—MISCELLAN. Automobiliniai ir Traktorių Bendrai. MOKES AUKŠCIAUSIA KAINA už jūsų kara, nestatvėjimą i sekanu-aiama arba stovi. Pašaukite SAG-inaw 4884. Mes palisime.

ALIEJINIS VARTOTOS VIRTUVEJ peilus gerame stovyje pasirodžia nebranziai. 3116 So. Halsted St. BUSINESS WANTED Pajektuok savo verslo—Norėčiau pirkti savo verslo, bet pagaudu-čias eiti i pusimokus. Lebiusias geis-čias, kad būtų su lynch room. Esu patyrusias abiejuose bizniuose. Kas nor-ve, tuoj gėra partneris i lazėje praneškite laišku šiuo adresu: D. Unas, 841 W. 34th Pl, arba pašau-kit "Vilnius" telefonu: Victory 7325 ir praneškite antrą arba telefoną. (15c18)

PATENKIMKIM JŲ TROSKIMA

Amerikos Lietuviai trokšta žinių apie savuosius išlaisvintoj Lietuvoj. Nesigalėkime aprūpinti jų ži- nioms, kurios teka kasdien "Vilnyje."

"Vilnius" 25-tiųjų metų sukakties proga užrašykime dienrašty kaipo dovana savo pažytaisamiems ar gimini-ams, kurie dar jos nėra skaitę.

"Vilnius" kaina (iki Naujų metų pasilieka ta pati) metams \$6.00, pusei metų \$3.25.

Chicagoje (kur reikia lipdyt stampas) metams \$8.00, pusei metų \$4.25.

Išpildė žemiaus telpančią blanką prisųskite "Vil- niai" su nauja prenumerata.

Čia randate \$..... už "Vilnius" naują skaitytoją ir prašau siuntinėti dienrašty šiuo adresu. Vardas Adresas Miestas "VILNIS" 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

VILNIS

American Lithuanian Weekly

VOLUME XXV, No. 63

FRIDAY, SEPTEMBER 15, 1944

Americans Receive Heartwarming and Enthusiastic Reception in Villages and Hamlets of France

By Victor M. Bienstock

Grenoble, France, Sept. 3.—(ONA) (Delayed)—It is a good many weeks since this two-hundred mile region of France we traversed yesterday was liberated after four years of Nazi occupation but celebration of the new freedom is still continuing and Americans are receiving heartwarming and enthusiastic receptions in every little hamlet and village along the way.

The traditional closeness and suspicion towards foreigners attributed to the French peasant is certainly not present today. Townspeople and villagers transformed our dusty jeep ride into a triumphal procession. They halted us and made us drink native wine with them.

Children dashed into the road to offer us gifts of fresh eggs and we hardly met a soul who did not wave greeting to us. How we reached Grenoble in a state of respectable sobriety and without charley-horses from constant waving is one of the mysteries of this war.

A roadblock of women and children halted us at one village and made us stop at the local tavern for refreshments. We had money orders, travelers checks, Italian lire, but no French francs. However, one of our "captors" insisted on paying the bill.

In our ride across Provence toward Grenoble we saw little war damage except two or three towns where the Germans had made rear guard stands. We also saw several damaged bridges mined by the Germans to delay the Americans and French pursuing them already being repaired.

However, it isn't all celebrating despite the red, white and blue bunting hanging from every building and French, American and British flags everywhere in evidence.

The prefect of Grenoble—until a few days ago the former leader of the Maquis in this area—told us this city had three main tasks: purging of collaborationists and pro-Vichyites; obtaining of food supplies; and the resumption of normal economic life. They are losing no time handling all three problems.

When Major Henrico Deloso, of Oakland, Calif., arrived here today as U.S. 6th Corps Civil Affairs administrator, he found the city run smoothly by

sub-officials chosen by the local National Liberation committee, composed of representatives of all resistance groups.

All public services are functioning, the food situation is in hand, and held in the local jail are 450 frenchmen accused of various political crimes—50 of them on charges of treason for aiding the Gestapo.

This situation is symptomatic to that prevailing in most of the liberated cities in Southern France. The people are not waiting for others to arrange matters for them but have started their own rehabilitation as soon as possible. They are grateful to us for aiding in their liberation but they believe the Maquis and their own armies are entitled to a large share of the credit. They welcome our assistance but are determined to settle their own affairs themselves.

Villagers Protect Jews

Grenoble, France, Sept. 6.—(ONA)—A Parisian jeweler, Edmund Kahn, reported today how the villagers of the Alpine town of Allemont sheltered and protected 40 Jews for more than a year without disclosing their presence even when the Nazis occupied the town during a week-long drive against the Maquis in the area.

Don't Stop Giving

Last year the Red Cross collected 5,652,351 pints of blood. That's a lot—but the Army and Navy say it's the war's greatest lifesaver. And despite European victories, they will have to increase that figure by 5,000,000 in 1944. That means the nation's quota is 100,000 pints a week. So remember your biggest home-front job: "Give your blood to save a life."

Dutch Priests in Concentration Camps

London, Sept. 7. (ONA.)—Several hundred Dutch priests were recently sent to concentration camps by the Germans. It was reported today by Vrij Nederland, official Dutch newspaper here. Floors of their churches were torn up by the Germans in a search for arms.

NEW ARRIVAL—Month-old Juliet Colman has nothing but healthy yawn for camera in picture debut. Proud mother (former Benita Hume) and father (Ronald Colman) also lend cold shoulders. Mr. Colman stated: "It is obvious she will be very beautiful."

ANSWER BROWNELL-GREEN RED-BATNG AT STADIUM

Recent anti-Communist statements by Gov. Dwight H. Green of Illinois and Herbert Brownell, GOP national chairman, will be answered at the Chicago Stadium, Sunday, Sept. 24, at 7:30 P. M., it was announced by the CPA Illinois State Committee.

Earl Browder, president of the Communist Political Association, will be the main speaker. His speech will be the top feature at the giant people's rally for victory in the war and peace, for jobs and security.

Sharing the platform with the CPA president will be Benjamin J. Davis, Jr., the only Negro in the New York City Council, and Morris Childs, president of the Illinois CPA State Committee. Davis will discuss the stake of American Negroes in the 1944 election, while Childs will speak on mid-western political issues, with a thorough analysis of the Chicago Tribune's policies.

An audience of 20,000 is expected to attend the rally, which will also feature Will Geer, the famous star of Tobacco Road, now appearing on Broadway in Champagne for Everybody.

Woody Guthrie, author of the best seller Bound for Glory and composer of more than 150 popular ballads, will add to the entertainment. Guthrie, known as the Will Rogers of Today with song and guitar, has just returned after a year of service in the Merchant Marine, during which his ship was torpedoed twice.

The Chicago Negro Opera Chorus is preparing a special repertory of Negro spirituals and other music for presentation at the rally.

In addition to reviewing the GOP and Chicago Tribune issue of Communism, the speakers will analyze the nonparti-

san role being played by Communist Political Association members in the 1944 election campaign.

Mrs. FDR Gives Equality Stand

Mrs. Franklin D. Roosevelt in a press conference at the Sydenham Hospital, 123d St. and Manhattan Ave., New York, upheld the right of all persons to choose and entertain their own friends, of whatever race or nationality. She also spoke for legislation to give Negroes "the fundamental rights of citizenship."

Mrs. Roosevelt's remarks were occasioned by a reporter's asking her to explain an alleged earlier statement to the effect that she did not advocate "social equality" and to define the term. She said that "social equality," as the term is generally used, "was a thing to be dealt with on a personal basis."

She also defended the right of Negroes and other citizens to move into localities of their choice, remarking that, though they should not be forced, they would the sooner be integrated into American life when they did.

ANTI-FASCIST MEETING OF SOVIET WOMEN.

On August 20, the fourth Anti-fascist meeting of Soviet women was held in Moscow. The proceedings were broadcast.

The aim of the meeting was to demonstrate in the decisive moment of the war, the solidarity of Soviet women and their will to render to the Red Army active aid at the rear as well as at the front for the speediest destruction of Hitlerite Germany and her satellites.

FIGHTING ON "FOREIGN SOIL"

By LAUKUVISKIS

We read in the press and listen to reports over the radio about the successes our Armies are having on all fronts. To us thousands of miles away from the scene of battle, it all seems like a dream. We cannot and never will fully realize the cost in money and human lives of defeating the Axis.

So we let our boys do the fighting and we do the griping... Sure, we still have some food items rationed. And the motor juice is still at a premium. We drink bum whiskey and when we are in a receptive mood for a comforting word, along comes a republican candidate for public office to scream in our ears:

"Roosevelt has broken his promises! He promised again and again and again that our boys will never fight on foreign soil..."

Well, that oft repeated charge was too much even for a republican Senator, sen. Vandenberg of Michigan. Last week he stood up on the Senate floor and ripped his colleagues by reminding them that Pearl Harbor could not be called "foreign soil." And the Japs were not going to stop there of their own choice.

According to some Roosevelt-haters we should have waited for the Japs and Nazis to come over here. Then we would have had a good excuse for fighting, as we would be defending our "soil."

Let's look at the soil where the war has been going on for over four years.

Poles, Russians, Ukrainians, Lithuanians and many others that are now coming up from under, fought on their own soil. Many lost the first battle. So let us glance at just one spot. It is near Lublin, in Poland, and it is known by the name of Majdanek.

At Majdanek Germans had established the most modern slaughter house in history. But there they slaughtered not cattle and hogs like we do in the Chicago Stock Yards, but human beings. It is reliably estimated that at Majdanek alone the Nazis slaughtered some 1,500,000 people representing 22 different nationalities. This is how it was done as reported by an American correspondent Richard Lauterbach:

Prisoners brought to Majdanek were told to undress and were given a hot shower. Then they were herded in four gas chambers each 250 capacity. You see, says the efficient Nazi scientist: "The gas affects all parts of the organism. It is quicker when the body is warm, washed and wet..."

The bodies are taken from the

gas chamber and "scientifically cut up and sent on the conveyer into the five greedy mouths of the coked ovens..."

One Polish girl refused to undress in the presence of German murderers. So: "The degenerate, sadistic Mussfeldt who ran the crematorium ordered her shoved into the furnace alive. Her hair burned quick and bright. Then she crisped up like bacon on an over-hot skillet..."

And still we have our own problems on the home front. Still we must listen to Mr. Dewey and his cohorts that we would be better off if we did not meet the Axis half way, but waited for them to come and fight on our own soil.

No, thanks, we are not going to turn back now. In spite of all the "hardships" on the home front we are going to finish this fight on the enemies soil.

And speaking of "hardships" on the home front how do you like this:

A USA Marine back home after 28 months in Pacific islands squeezes in a New York subway and later reports to his friend a conversation he overheard between two civilians:

"One bastard says to another bastard: 'If this war lasts another two years I'll be sitting pretty.'"

The Marine said he didn't like the conversation a bit. I don't blame him, do you?

A Lithuanian Corporal writes to this scribe from the Western front:

"You write about the sun-burn you got. What's that? Something I ought to know? I am so white, I look like I'm dead—that is when I take the grease and mud from the surface..."

"What I wouldn't give to be at one of those Vilnis picnics—Just one..."

And then a voice like from a grave:

"I hope you Americans will not be soft with the Germans..."

So spoke a Polish woman to an American correspondent in Lublin. Maybe she was a sister of the girl that the Nazis burned alive. Maybe she is mother of one of the 1,500,000 whose ashes fertilize Nazi vegetable gardens. Says the murderer Herr Mussfeldt:

"Ja, this is gut fertilizer: A layer of human bones, a layer of human ashes, a layer of manure. That is German food production plan..."

Oh, sure, we must kick Roosevelt in the face for sending our boys to fight on "foreign soil."

And, please, will somebody do something for our morale on the home front?

Produce For Victory
Contribute to USO

A Meal and A Bath

One of the most remarkable features of the Soviet offensives is the success of field kitchens in keeping up with armored spearheads. Their service is at the peak of efficiency while the offensive is at its height.

The commander of a Red Army tank battalion has been telling me about Pervunin, the battalion cook.

"There were days during the spring offensive when none of us ever imagined the field kitchen would be able to follow us. We gave up all idea of breakfast, lunch or dinner. Yet every time we stopped at one or another line a hot meal appeared as if by magic."

In this battalion Sergeant-Major Krutavtsev has charge of the mess. He prepares for each offensive battle as minutely as any of the men who take part in the fighting. After studying the route to be taken by the tanks, he knows exactly where the field kitchen must be to deliver breakfast, lunch or supper. And he always sends along insulated containers in case the kitchen cannot get close enough to the tanks. It is his boast that whatever the circumstances, whatever the weather, his tankmen will get their meals hot and on time. And he has never failed.

Pervunin, the cook, collaborates to perfection. He is an artist of a cook, and an immense believer in the virtues of friend onions. A meal, he considers, is not a meal without fried onions. They are an invariable accompaniment, as essential as salt. Here is one of Pervunin's daily menus:

Breakfast: Meat soup, bread, tea with sugar.

Lunch: Ukrainian borshch,

meat and buckwheat porridge.

Supper: Potato puree with fat bacon, tea with sugar.

Even at the height of the fighting he turned out three hot meals a day.

One of the Red Army's most famous "bath trains"—the one presented by the Soviet trade unions—was decorated with the Order of the Red Star when it halted for repairs in Moscow. It is managed by a woman, Captain Anastasya Sharipo. Its official title is "Bath, Laundry and Disinfectant Train."

I visited this train not long ago when it was on service a mile or so behind the front line. I was accompanied by Major Markov, commanding officer of a dive bomber regiment, who wanted to arrange a "wash and brush up" for his men. We found the long train hidden in the woods among sunlit silver birches.

A noise like the pounding of breakers came from a large car in the middle of the train. As we waited a group of soldiers emerged, their faces red and steaming, and bundles of clothing under their arms.

After making an appointment for the major's dive bomber crews, Captain Sharipo showed us around. In addition to the bath wagons, there is a mechanized laundry and disinfecting station, a cloakroom, a barber's shop and a "cultural service car" where the men can relax, listen to the radio, see a film, read papers and magazines and play a game of chess.

During 1943 this particular train provided baths for 170,000 Red Army officers and men, laundered 800,000 sets of underwear and entertained 100,000 men in its "cultural service car." By Moscow Correspondent

A FOUR STAR SHOW FOR ROOSEVELT

By LOUISE MITCHELL

The Senator, who knows what's good for reconversion, showed that he could swap gags with the best of them.

"Our star is in the White House," said Sen. Harley F. Kilgore, "while the opposition hasn't even got a good understudy."

The crowd roared. The man from West Virginia was talking their venacular. About 150 movie, radio and stage performers and writers had jammed into a Hotel Astor suite over a week ago to mark the official SRO opening of the Independent Voters Committee of the Arts and Sciences for Roosevelt.

Now when ordinary humans stand to see their favorite screen or stage personality, that's life, but when a million bucks worth of Broadway, Hollywood and Publishers Row stands for its favorite star, that's part of the greatest show on earth: victory in 1944.

Six hundred leaders in arts and sciences have joined the committee headed by Jo Davidson, sculptor, with Fredric March, treasurer, and Herman Shumlin, chairman of the finance committee. Not only is participation in the committee, the first excursion into active politics for many, but no such group was ever formed for any other candidate. Only our Commander-in-Chief could draw such sponsors!

Governor Issues Proclamation

DENVER — Governor John C. Vivian of Colorado (seated) issues proclamation declaring the week of Sept. 10-16 as Disabled American Veterans Week to honor the 23rd national convention of the D.A.V. to be held in Denver on Sept. 12-15. Standing with the Governor are Vivian D. Corby of Cincinnati, D.A.V. national adjutant, (left), and James L. Monahan of St. Paul, D.A.V. national commander. With the theme of the convention "The postwar period has begun for the disabled veteran," delegates from more than 900 chapters throughout the nation will gather in Denver pledged to protect American fighting men and women disabled in World War II and emphasizing that the nation's first obligation is to its disabled veterans.

"We are not involved in a political campaign here," Davidson said at the opening function. "We are nonpartisan. Roosevelt's reelection affects the welfare of the entire world. He must continue to finish the job."

Davidson expressed amazement at the response his committee was getting everywhere.

Jose Ferrer, actor, joined because of "my profound admiration for the President."

"His reelection offers the best chance that Americans will get the freedom and security we are fighting for in this war."

Paula Lawrence, star of One Touch of Venus said, "Just put me down for FDR. Never gave the other man another thought."

One of the stars of Carmen Jones, P. Jay Sidney (Muriel Smith who plays Carmen was also there), believes Roosevelt has done more to advance the arts in America than any other president.

"Artists should be most eloquent in their support of the President," said the young-bearded Sidney. "What he has done for the Negro people adds up in deeds."

Zero Mostel cracked: "This issue before the American people is a fourth term or a first termite." Not content to leave a quip alone, he added, "Do you get it?"

Sono Osato, young Japanese-American ballerina, who worked with the Citizens Non-Partisan Committee for the Servicemen's Vote, felt that it "is only natural that now I should be working for the President."

Richard Rogers, composer of many Broadway musical hits including Oklahoma and Carmen Jones, holds that world security depends on FDR's reelection.

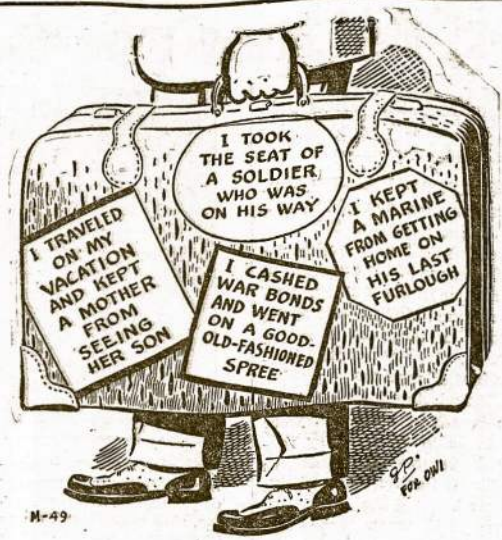
"I have made my decision on the issues at stake in this election," he said. "And they are not national issues but affect the rest of the world."

Oscar Hammerstein III, librettist for many Broadway hits, including those mentioned above, recalled that he was active in politics back in the days of the Hollywood Anti-Nazi League.

"In those days when you fought the fascists, you were borrowing trouble," said Hammerstein. He has voted FDR three times and he cast his first vote for Wilson standing in line behind Diamond Jim Brady.

"More people are becoming aware of their political responsibilities these days," he noted. "They see what their lack of interest has done to this nation in many respects."

Helen Keller, blind and deaf author, will be voting for the first time in November. She re-

TRAVEL STICKERS OF 1944

Actions, Not Platforms

In a significant editorial entitled, "The Negro in November," PM found that "a very large proportion of the Negro vote will be decided by events between now and Election Day. These are the events which, within the next few months, would determine finally where the bulk of the Negro vote is going in November::

1. Congressional action to create a permanent F.E.P.C.
2. Creation of a mixed volunteer unit in the U. S. Army.
3. Passage of a law to make civilian attacks on a soldier in uniform a Federal offense.
4. Passage of an anti-lynch bill and an anti-poll tax bill."

PM adds, "Never have so many asked for so little."

ITALIANS ACCLAIM ROOSEVELT ON AID

ROME — President Roosevelt's statement on the necessity of sending more food and supplies to civilian Italy was prominently displayed in all newspapers here. Although the only one that had commented so far did so unfavorably, there can be no doubt that the statement was received by most Italians with great satisfaction.

alizes Roosevelt is the greatest statesman we have to qualify for the peace task.

A list of committee names would fill this page and read like Oscar award and Pulitzer Prize recipients. The committee's program includes an intense registration drive, mass meeting, special lecture, movie shorts, skits, radio programs and everything that the best American minds in every phase of cultural life can offer to save the nation.

A Day at the Chicago Natural History Museum

"Autumn Mysteries — Nature's Changes Unraveled" is the subject of the first of next week's featured guide-lecture tours at the Chicago Natural History Museum, and will be presented on Wednesday (September 20) at 2 P. M. The lecturer will be Velma Whipple. On Friday at the same hour "Nature's Warfare," dealing with volcanoes, earthquakes, and other destructive forces will be given by Loraine Lloyd. On Monday, Tuesday, Thursday, and Saturday afternoons there will be general tours of anthropological, botanical, geological, and zoological exhibits conducted by Miss Lloyd, and Roberta Cramer. Parties for these tours, which are open to all museum visitors, assemble inside the north entrance.

Every day, including Saturdays and Sundays: Exhibits ranking among the world's finest in the fields of zoology, anthropology, botany and geology, including habitat groups of their surroundings as they were as far back as 250,000 years ago. Malvina Hoffman's famous sculptures of the Races of Mankind, and many other outstanding features: Open daily 9 A. M. to 5 P. M.

If the working man has friends in Congress they have to be voted in. Register today and vote out those who think an average weekly unemployment benefit of \$14. is enough for the G. I. Joes and unemployed workers looking for peacetime jobs after the war.

Of, By And For Servicemen & Women

Rockford Lith Killed in Action in Pacific

ROCKFORD, ILL.—Pfc. William Kemzura, son of Mr. and Mrs. John Kemzura, 316 Wall Street, was killed in action "in performance of his duty and in the service of his country." The news came to the parents in the form of a telegram from Lt. Gen. A. A. Vandegrift, commandant of marines.

Although date, place and circumstances of his death were not revealed for military reasons, he is presumed buried in the South Pacific where death occurred.

Private Kemzura was a native of Rockford, born Dec. 23, 1925. He attended public schools here and worked at the Blackhawk Engineering company. While still 17 he enlisted in the marines in June, 1942. In December of the same year he went overseas and has been in active combat in the Marshall and other islands since that time.

He is survived by his parents, one brother, Tony Kemzura, Central terrace, and two sisters, Mrs. Morton Fann, 407 So. Horsman Street, and Mrs. Mark Hobbs, Wall Street.

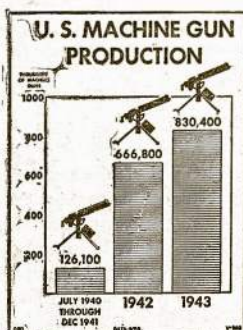
Mr. and Mrs. John Kemzura are readers of Vilnis. The Vilnis staff hereby expresses heartfelt sympathy to Pfc. Walter Kemzura's parents, his brother and two sisters.

Detroiters Hear of Son's Death

Mr. and Mrs. Kraptavich of Detroit, Mich., have received an announcement from the War Department that their son Joseph was killed in action in France on August 12th.

We hope that someone who can give us more details and a story of Joseph's life will see fit to give him the write-up he deserves and send a picture. We know too little about Joseph to make further comments.

VES Editor

GROWN UP—Remember her? "Little Miss Marker" of yesteryear, Shirley Temple, arrives in New York to do grown-up business in USO shows and Red Cross rallies. She's sixteen now and out for "young lady" film roles.

A G.I. on Soldier Vote

To the Editor: My son, who is in France, writes me this:

"You can tell the Republicans for me that their soldier vote bill will adequately serve its purpose. It will be almost impossible to vote—especially for men not in regular units—except in states with federal ballot."

And these are the boys who are fighting and dying for all of us—Republicans as well as Democrats. Chicago. J.D.

This comment on the soldier vote appeared in the Chicago Sun.

DON'T FOR RETURNING SOLDIERS

1. Don't go up to a girl, pinch her cheeks and say, "Senorina buona." This expression has been replaced by "Watcha doin' tonight, Babe?"

2. Don't bring your messkit to meals. Plates, silveware, napkins and table cloths are used to camouflage the table.

3. Don't salute everybody who wears blue uniforms. They aren't Navy Officers.

4. Don't look for the nearest "ricovero" when you hear a siren. It is probably the local fire truck going to the Saturday night clambake.

5. If you see a person wearing a multicolored suit held up by a pair of red suspenders don't yell, "allay, Ayrah."

6. If a whistle should suddenly awake you, don't jump out of your bed, hurriedly dress and rush out yelling, "It's that top-kick again for a loading detail". It probably is the corner traffic cop quieting a disturbance.

7. Don't get into the habit of standing in line. You might

To The Red Army

By LANGSTON HUGHES

To this text the composer, Elie Siegmeister, has provided a musical setting. The song is dedicated by its author and composer to American-Soviet friendship.

Mighty Soviet Armies
Marching to the West,
Red Star on your visor,
Courage in your breast.
Mighty Soviet Armies,
Warriors brave and strong.
Freedom is your watchword
As you forge along.

II

The eyes of all the people
Poor upon the earth
Follow your great battle
For mankind's rebirth
Mighty Soviet Armies,
Allies, Comrades, Friends,
We will march beside you
Till Fascism ends.

Chorus.

Mighty Soviet Armies, guard
your Fatherland!
The earth of your Union warms
the heart of man!
Fascist foes surround you with
their ring of steel,
But your warriors crush them
with a workman's heel.

Mighty Soviet Armies,
Allies of the Free,
We will fight beside you
Until Victory.

Mighty Soviet Armies,
Now as one we stand,
Allies all together
For the cause of man.
Salute to the Soviet Armies
from our land,
Salute to the Soviet Armies
from our land.

Popular Radio Program

The most popular radio program in Latin America today is the "College of Love," which is broadcast weekly over the principal stations in seven countries. Men who are too bashful or have not had a chance to propose in person, propose to listening sweethearts. The caller identifies himself and his beloved by initials. To be sure that she will be listening in, quite often he notifies her through a classified newspaper advertisement.

It's the "doghouse" for labor if Big Business wins the coming election. That's what the president of the National Chamber of Commerce said recently and he ought to know. So, if you want to keep out of the "doghouse," register right away.

find yourself on the line for enlistments into the Army of Occupation.

FLUTTERY—Smart new butterfly pins of palladium, rare white sister metal of platinum, have joined wings so that wing flutter. Pins were worn at a recent preview of fall and winter fashions by New York Dress Institute on afternoon ensemble in chic black velvet. Peaked beanie of same material matches ensemble.

Your Cost in Dollars at 18

Total cost of raising a child from birth to 18 years of age in the average family with \$2,500 a year income is \$7,761.87 according to figures of Metropolitan Life Insurance Company statisticians. The expenditures are on the basis of the 1935-36 price level.

Third largest single item of expense is transportation and recreation. This amounts to \$1,126.80, being exceeded only by the \$2,271.88 item for food and the \$3,357.33 item for clothing and shelter. Medical care for the child from birth to age 18 costs \$296.84.

Cuba Backs De Gaulle

Recognizes His Committee as the Provisional French Government

HAVANA — The Cuban Government decided to extend recognition to Gen. Charles de Gaulle's French Committee of National Liberation as the provisional government of France, the Palace announced.

The extension of recognition was made because of the "ostensible general support of the French people to the de Gaulle committee and its demonstration of effective authority as a de facto government."

Cuba was one of the first nations of the world to recognize the de Gaulle committee.

There are 125 species of purebred dogs, whereas only 25 varieties of purebred cats are recognized officially throughout the world today.

The Vilnis English Section

Edited by Mrs. Alice Yonik
3116 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Victory 7325

SOLDIER VOTE ISSUE

Two Chicago attorneys have taken the case of the soldier vote to the Supreme Court for a last-ditch fight to determine if the 28 governors who ruled that in their states the federal ballot would not be counted, were within their rights. The governors of 20 states said that in case the state ballots did not come through, a federal ballot would be counted.

The case which will be brought before the Supreme Court by Urban A. Lavery and Francis Heisler is expected to be thrashed out probably six weeks from now. If the decision is against the 28 governors who by their decision have shown that they do not regard our men and women in uniform as citizens of our country (Governor Dewey of New York included) it will mean that servicemen who reside in one state are equal under our democracy to servicemen from every state. It will mean that even if their state ballots did not arrive in time, all our boys and girls in uniform will be able to vote for the President and Vice-President at least. A decision is expected before mid-October.

Even if the fight is finally lost, the revival of this all important issue shows that a good cause cannot die. Yet even good causes can be temporarily killed when those that would kill them for their own personal ambitions are given the upper hand while others, even though they see the damaging effects of killing the cause, remain passive. The issue is revived and the more voices in its favor, the more chance it will have of winning in the Supreme Court.

Reader's Digest Not Impartial

Here-to-fore the Reader's Digest has been looked upon by its many readers as a magazine giving impartial abridgement of current literature and opinions of men of our time. More careful observers have recently detected that it is no longer a magazine without an editorial policy, but that it has become an organ of reaction.

Some light on the question was given in an editorial of The Chicago Sun of Tuesday, September 12th. Says the Chicago Sun in part:

"In analyzing the Readers Digest, a committee of the National Council of Teachers of English expresses a concern deeply felt by many persons who have watched that magazine become an organ of reaction.

"The editors of the Digest have a right, of course, to be reactionaries. But they also have a responsibility to make it plain to their readers that the Digest is no longer a compendium of periodical literature without an editorial policy, but a magazine originating most of its own material according to a well-defined political bias."

It is hardly to be expected that the Digest would openly state that it has taken the path of reaction. Reactionaries are not made that way. Their real aims are usually hidden under a heavy cloak of progressivism. Yet the Chicago Sun has rendered a service to its readers by pointing out this fact about the Digest.

Archibald MacLeish, *Libraries of Congress:*

"A country can avoid almost every other kind of relations, but ideas cannot be avoided. It is important that they be communicated against a background which makes them understand."

Leprosy Compared To Nazism

WASHINGTON. — The report, recently carried in an Office of War Information news release, that after the leproarium near Riga had been damaged by fire, the Germans on the pretext of safeguarding the population, murdered all surviving patients, drew a pungent commentary from the Swedish newspaper Oeresunds Posten, according to a report to OWI.

"Never in the history of the world," said Oeresunds Posten, "has such treatment been accorded lepers. Throughout the ages, the care of lepers has always been regarded as a noble errand of mercy. Humanity has never sunk to lower depths than now. The mentality which sanctions such shameful acts must be exterminated. Leprosy is a harmless disease compared to Nazism." —OWI.

Co-Eds Nurture Rats

Cornell Nutrition Students Use Them in Tests

ITHACA, N. Y.—The old idea that every girl screams at the sight of a rat does not hold for students in the College of Home Economics at Cornell University, for many of them taking nutrition courses are on intimate terms with the thirty-six white rats used in demonstrations.

One nutrition class feeds a group of rats the same kind of foods that a college girl would receive if she ate all that was served here. They feed another group a diet similar to that eaten by a "finicky" girl who supplements her poor meals with soft drinks, candy and cookies to show the effects of right and wrong food upon health.

The students take complete charge of the rats: they clean the cages, prepare the dried rations, and keep weight and growth charts for each animal, says a university bulletin.

At the end of the term, some of the rats will be dissected, and the skeletons which show striking differences in bone structure because of good and poor diets, will be mounted and used for illustration at meetings of nutrition groups throughout New York State, such as PTA meetings, Red Cross nutrition classes, Home Bureau groups and schools.

KINDERGARTENS FOR DONBAS

Women workers of Karaganda, in Kazakhstan, recently wired the Stalino City Soviet they had collected nearly two million rubles for the construction of kindergartens in the Donbas.

Governor Green Challenged

In a speech before the Illinois Convention of the American Legion in Springfield, August 27th, Gov. Green stated that Communism was our greatest danger. Morris Childs, president of the Illinois State Committee of the Communist Political Association, issued a challenge by way of telegram to the governor to appear at the Stadium September 24th and debate the question before the audience there.

In a telegram to the governor, Childs pointed to the millions of Communists who are the comrade-in-arms of American soldiers in the fight against Fascism and said:

Under the smokescreen of Communism, you are trying to avoid the real issues. As a candidate, you should make your stand clear on the following issues: prosecuting the war to unconditional surrender, on a secure and lasting peace, on reconversion, on full production and full employment. What about guaranteeing a market for the farmers after the war? And what about the problem of the sales tax?"

The prospect of seeing Gov. Dwight H. Green and Earl Browder on the same platform may be slim, yet the meeting in question at the stadium promises to be an interesting and enlightening one, for the question of whether Communism is a danger to our country will no doubt be dealt with.

On One Judges Opinion

The judge of the Probate Court of Wayne County, Michigan after reading Mr. Earl Browder's book *Teheran: Our Path in War and Peace*, although disagreeing with parts of it, yet finds that in his opinion it should be required reading for every intelligent person. Mr. O'Brien says:

On the whole, *Teheran; Our Parth in War and Peace* is a most brilliant and valuable statement and analysis, as well as a contribution to the solution to the difficult postwar problems of our country and of the world. It should be required reading for every intelligent person who would truly evaluate the complex problems growing out of the approaching end of the war and the looming vista of peace.

Promises and Deeds

The Republicans promise to achieve a sound economy, lower taxes, lower expenses, without interference with business. These are the same promises given to us by the Harding, Coolidge and Hoover administrations—promises that culminated in the debacle of 1929. And today the Republicans intend to use exactly the same methods that plunged the country into its worst depression in history. The FACTS show that the Republican formula will once again throw the nation into an orgy of red ink calculating.

The Democratic administration has demonstrated that a sound and profitable business economy can be established under Democratic leadership. An economy that can at the same time ensure profits for business and protection for the people—the small business man, the worker who deposits his savings. The FACTS show that business gained more under Roosevelt's leadership than under any Republican president or administration.

Dr. Harry Woodburn Chase, Chancellor New York University:

"We can emerge from this war into a period that will be bright with promise for mankind. But that we can do only at a price. That price is the definite assumption and maintenance of our responsibility in a just world order."

I Like Browder's Book

By Judge P. H. O'Brien

Mr. O'Brien is judge of the Probate Court of Wayne County, Mich., which includes the city of Detroit. He is a former attorney general of Michigan and is a leading Democrat of that state.

I have read with deep interest *Teheran: Our Path in War and Peace*, by Earl Browder. There are many books and pamphlets now appearing dealing with the problems of war and peace. I cannot conceive, however, of any discussion of these problems that could be more comprehensive, reasonable, and farseeing than the above entitled work by Earl Browder. In the beginning, Mr. Browder requests the reader to abandon his gratuitous assumption that he has carefully read the Declaration of Teheran. So, the reader is asked to read it again if he would find its true meaning and implications as an Anglo-Soviet-American alliance.

At the time this book was written, the Western Front had been determined upon, but had not been started. The Normandy invasion is now firmly established and, at this writing, one of the main objectives of Teheran—the defeat of Germany—is within eyeshot of realization. Significantly, Japan is not mentioned in the Declaration of Teheran for the reason that the Soviet Union is not at war with Japan. The reconstruction of Europe will, therefore, probably begin even before the war with Japan is ended. Mr. Browder insists upon self-determination for the British, French, and Dutch colonies of Asia and practically the same thing for the French and British colonies in Africa. This is a large order, and I am afraid that the main objective of independence for these colonies is still in the far distant future. In his work, Mr. Browder sees a possible collision between Great Britain and America for the trade of South America. He recommends a reasonable division of commercial opportunities between Great Britain and America. As to American relations with the Soviet Union, the author thinks there ought to be genuine cooperation and a larger feeling of tolerance and consideration given to the Communists of the United States on his claim that, after all, they can offer many helpful suggestions even to the capitalists by reason of their close study of capitalism.

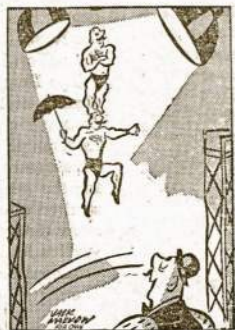
The book presents a broad economic program based upon government intervention if necessary to stimulate the development of foreign trade. Instead of talking in terms of four billion dollars a year, the author

feels that a foreign trade of forty billion dollars a year will be necessary to preserve the capitalist system of industry in the United States.

There is a sincere note of welcome to industrial leaders of the type of Eric A. Johnston, president of the United States Chamber of Commerce. The text makes a plea for genuine cooperation on the part of capital with the labor unions in working out the problems of production and distribution in America. Mr. Johnston is quoted as saying, "No American president will ever again permit American citizens to be unemployed. They will be employed by business or they will be employed by the government."

I do not agree with Mr. Browder's criticism of the two-party political structure in America. I do not believe that partisanship is a costly luxury. In fact, I cannot see how any real program of social and economic improvement can be put through as a political proposition except by a disciplined party organization. The adoption and implementation of the vast New Deal program by the Democratic administration during the past ten years is the best answer to the criticism of political parties. No such program could be achieved under a non-partisan administration. It takes discipline and organization relentlessly to carry through any program of social welfare.

On the whole, *Teheran: Our Path in War and Peace* is a most brilliant and valuable statement and analysis, as well as a contribution to the solution of the difficult postwar problems of our country and of the world. It should be required reading for every intelligent person who would truly evaluate the complex problems growing out of the approaching end of the war and the looming vista of peace.

"Nice of you boys to donate your steel wire to the scrap metal collection!"

YOU CAN BACK UP MacARTHUR AND HELP TO SHORTEN THE WAR BY SUBSCRIBING TO UNITED CHINA RELIEF

AND YOU'RE ONLY ASKED TO BUY WAR BONDS

Chicago Sorority Plans Social Event

The first meeting under the new Executive Board of the Chicago Lambda Delta Sigma Sorority took place last Friday. The board is composed of the following: Anne Savukas, Chairman; Gertrude Slench, Secretary; Mary Shimkus, Social Secretary and Stella Bedokis, Treasurer.

A nice membership of about 20 girls turned out.

We were happy to see that Helen Lanc was able to take a night off from her duties at the OCD to attend.

Most of the discussion was about our Card Party which is to be held on Sunday, October 8th at 4:30 P. M. at Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. All proceeds from this affair (as from those in the past) will be used to purchase Christmas gifts for our men in the armed forces.

The committee for the affair: Stell Malesh, Bernice Guyer, Ann Jacobs, Monica Cook and Frances Kwain have done a very nice job in making preparations for what looks like a successful occasion with a lot of fun for all, both young and old. They succeeded in hiring good music for the dancing which will follow the games.

Our servicemen's list contains about 60 names and each will receive a Christmas gift. However, to insure the boys of getting the gifts as soon as possible we would like to have their latest address.

The Sorority would be grateful if friends or relatives of the Chicago LDS boys would send Aldona Pavelonis, 3130 S. Loue Ave. these addresses. This must be done before October 1st at the latest. Aldona Pavelonis and Monic Cook compose a committee of two who will

LKM Chorus Accepts Three Invitations

Planning Own Concert Nov. 26th. Elects Three Delegates to Conference September 24th

The LKM Chorus has resumed its fall activities and is seriously preparing to appear before the Lithuanian public on three occasions. The chorus has accepted invitations to appear at the Vilnis concert and a concert given by the Home Owners Association. Above all, it is concerned with its own affair which, although more than a month away, will take all the efforts of every member to make it a success. Therefore, the chorus executive wishes to call upon all those who for many years have given their time and energy to make the LKM Chorus what it is today, to work harder than ever to bring in new members and to attend all rehearsals.

Everyone present at the last rehearsal, was glad to see the old timers: Jack Gordan, Frances Jurgil and Aldona Povelonis back in the ranks. Let's hope that other old members will follow in their path and that we might see some new faces in the near future. That, of course, will depend on our own efforts in recruiting new members.

Let's all turn out at the next rehearsal. Remember that our rehearsals take place every Tuesday night at the Lithuanian Auditorium, 3133 So. Halsted St. Bring a new member, is a good motto to think of the night of the meeting.

A MEMBER

purchase the gifts and send them out.

NOTE SORORITY SISTERS: A special meeting is called for Sept. 22nd at 8 P. M. at Hollywood Inn. Your presence is urgently needed. **SISTER**

They Said Last Week

THEY SAID LAST WEEK
President F. D. Roosevelt:

"The position of our battle lines in Italy, in France and in the Pacific zone today is greatly dependent on the production miracle which labor and management and farmers have accomplished.

"We now have the enemy on the run. Yet we must face the prospect that the hardest fighting and the biggest job of supply are still ahead of us. Our needs for the products of our industries, mines and farms—weapons, raw materials, transportation and food—are as urgent as ever.

"Our immediate job is victory. To attain it quickly will require the fullest utilization of our manpower and womanpower in the production of the necessary weapons of war. American labor can be depended on, I know, to continue to devote itself primarily to that task."

William Green, president of the American Federation of Labor:

"American Labor Day is the nation's formal acknowledgment of its debt to its loyal workers in peace as well as in war and an annual recognition of the rights and freedom and accomplishments of the men and women who toil for a living.

"Likewise, our now inevitable victory in this war constitutes a guarantee that Labor Day will continue to be celebrated by free American workers in the future as a day of dedication to renewed efforts to improve living standards, widen the opportunities which our democracy affords and make our country a better place in which to live."

Philip Murray, president of the Congress of Industrial Organizations:

"This planning calls for close cooperation between Government, industry and labor under coordinated and purposeful direction. It also demands adequate provision of emergency unemployment compensation for war workers and ex-servicemen who may be jobless in the transition period.

"Our object now must be to prepare for full production and full employment after the war."

James F. Byrnes, Director of War Mobilization:

"The dawn of victory is at last breaking on far-away battlefronts. But our fighting men require more and more tools to deliver the final blows.

"Planned reconversion of our industrial life, as and when cutbacks occur, is a first essen-

tial for maximum war production now and for continued production and employment through the months of transition from a war to a peacetime

"On this Labor Day American labor is resolved to get those tools to our fighting men in double-quick time and hasten the day of victory and peace. And when peace comes a grateful nation must be prepared to give to all no less an opportunity to work and produce for peace than has been given to work and produce for war."

Donald M. Nelson, Chairman of the War Production Board:

"I am sure that labor faces the post-war era, which will bring difficult problems to all of us, with thoughtful concern. The country is going to look to labor for help in solving these problems. It will expect from labor an awareness of the needs of the nation as a whole and a readiness to subordinate group self-interest where necessary to those needs."

F. L. I. S.

The Warmer It Was The Colder It Is!

It is colder above the Equator than above the North Pole. It is warmer over Alaska than over Florida. Generally speaking temperatures are higher over the earth's colder places and lower over the tropics—in that topsy-turvy world of the tropopause, up where the stratosphere begins.

Until now nobody cared much about weather conditions from six to ten miles above the earth's surface, but with over-weather flying headed for time-table frequency in the early post-war future, stratospheric conditions become of major importance in airplane operation.

With temperature of from—50F. at 30,000 feet to—125F. at 56,000 feet to contend with, aviation engineers are busy with the problems involved.

Lubricating oils with improved stability and aviation gasoline resistant to vapor lock are being sought. Also needed is an ideal grease for the entire temperature range.

(S. A. E. Journal)

Your vote counts just as much as the vote of a Rockefeller, Morgan or Ford. Register right away and make your vote count.

The newspaper columnists and radio commentators have been holding labor up to scorn ever since the war started. Register today and let your vote express your contempt for this lying abuse.

Radio Recruits Emergency Farm Help

Funk Farms Photo

Everett Mitchell, above, of NBC is recruiting detassellers during the recent critical period in the production of hybrid seed corn. Mr. Mitchell brought his portable microphone to Bloomington, Ill., the hybrid seed corn capital of the world, and made some transcriptions which he used to enlist workers to detassel the production fields. Shown left to right are: Lester Pfister, Claude Miller, Chas. T. Gildersleeve, Everett Mitchell, E. D. Funk, Sr.

ABOUT TOWN WITH _____
SNOOPAROUND _____
A Line of Fun _____
For Everyone. _____

Introduction—

It's been a long time since I've tried my hand at this sort of stuff. At one time, so I am told, this was quite a popular column. At that time it was primarily a column of gossip (11 years ago—whew!) Of course, being away from all LDS and Choral activities for so long a time—there isn't a heck of a lot of gossip I can write about, so this column will be made up primarily of humor.

?-?

Re: Gossip—

Of course, this column won't be averse to accept a bit of gossip, also. Chicago is a large place and many interesting things happen to friends which would be of interest to other friends. So a little cooperation—and we can do a whiz-bang job. How's about, huh?

?-?

Just Like Them—

"Daughter, your hair is all mussed up. Did that young man kiss you against your will?"

"He thinks he did, mother?"

?-?

Why Should She?—

Dorothy: "Next to a handsome soldier, what do you consider the most interesting thing in the world?"

Mary: "When I'm with a handsome soldier, I don't bother about statistics."

?-?

Definition—

The colored soldier had been peeling potatoes until his hands ached. Turning to a fellow K.P. he said: "What

do you 'spose dat sergeant mean when he call us K.P.?" "Ah dunno," replied his co-worker. "But from de looks on his face, ah thinks he meant 'Keep Peeling.'"

?-?

Reminder—

This one reminds me of the old days and some of Johnny Petritus' jokes.

Three slightly deaf men were motoring from London in an old noisy car, and talking was difficult. As they were nearing the city, one asked, "Is this Wembley?"

"No," replied the second, "this is Thursday."

"So am I," put in the third. "Let's stop and have tea."

?-?

Plea—

That's all for this week. Remember—this is your column. Make it such by cooperating, huh?

Do You Know These Lakes?

Did you know that: Duluth, Minn., is located on Lake Tracy? Cleveland, O., is on Lake de Conty? Bay City, Mich., is on the Sweet Sea? Chicago is on Lake Illinois? Oswego, N. Y., is on Lake Frontenac?

Of course today these lakes are called Superior, Erie, Huron, Michigan, and Ontario, but a couple of hundred years ago they bore other names.

Older names of the Great Lakes are shown in "Indian Villages of the Illinois Country," an atlas of old maps of the Midwest compiled by Sara J. Tucker, of the University of Chicago, and published by the Illinois State Museum.

You have a right to vote. For every right there is a corresponding duty. So register today to fulfill the obligation which goes with citizenship in a democracy.

RUSSIA AS SEEN BY A BROOKLYNITE

"The People are Simple, Intelligent and Dignified," Says Lt. David Storch

We had a talk the other morning with Lt. David Storch, of the Army Air Force, who was with the first American crew to land on Russian soil and is now home in Brooklyn on leave.

He has dark eyes and dark hair and is 23, but looks older. He said he had been a navigator of a Flying Fortress, had been stationed in Italy before being transferred to Russia, and had completed 51 missions, which was why he was home. Then, sprawled in a deep chair, with his wife, Shirley, sitting on one of its arms, he told us what he remembered about Russia.

The first thing he noticed after his plane landed on the Russian field early in June, he said, was the spic-and-span of the welcoming committee. A Red Army officer made a speech, an interpreter repeated it in English, and a shy, scrubbed, rosy-checked girl fighter pilot handed nose-gays to the Americans.

"Russia was wonderful after Italy," he said. "The Germans had only recently been driven out of the village, but wrecked cottages had been repaired and rubble cleared away.

"Everything was clean and neat and shining. Even the kids worked."

Another thing that impressed Lt. Storch was that a Russian won't accept anything unless he can give something in return. A young soldier who had helped the fliers with their luggage refused a pack of cigarets until Storch accepted the red star from his cap. The children, offered candy, would run away and come back with a coin, a bunch of flowers, or a trinket.

"The people are simple, intelligent and dignified," the flier said. "They hate the Germans with a grim, bitter hatred. Women serving as guards and sentries are so fierce and businesslike that the American fliers were confined to quarters for 12 hours after arrival—so that everyone could be notified that the strangers in town were friends."

The next morning, when the fliers took a walk to town, Storch said, they noticed a Nazi tank, left where it had been knocked out. Every man, woman and child passing the tank, he told us, would spit on the swastika.

"It didn't matter if you passed it 20 times a day, you spit on it. When my co-pilot spit," Storch said, "a great roar rose from the Russians. From then on, we were in!"

The first question a Russian asks, Storch told us, is "How many Nazis have you killed?"

After that the Russians are full of questions about American planes and tanks, factories and household gadgets.

The Russians have great reverence for their lend-leased American trucks and jeeps, he said—"They handle them like jewels."

Walking toward the market place one day, he noticed an American flier standing beside a truck, his elbow on the fender.

An uncomfortable driver

The Russian driver looked uncomfortable but didn't say anything. When the flier moved on, however, the driver inspected the fender, apparently to see whether the buttons on the American's cuff had scratched it. Then he took a large handkerchief out of his pocket and polished it.

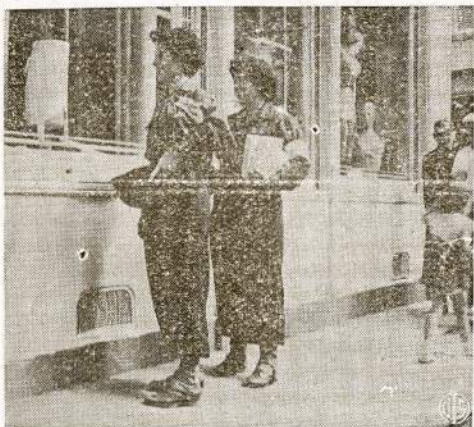
The American fliers were treated with affection and deference, Storch said. Young men and women, whether in uniform or not, always saluted. Old people tipped their hats. Many invited the fliers to their cottages for food and vodka.

Lt. Storch didn't see a Russian who looked "unhealthy"; he noticed particularly their strong, white teeth. "When one of them smiles, his teeth shine all over the place," he said.

People who had fled when the Germans came were still dribbling back to the village but schools and nurseries had been reopened and almost every evening professional actors assigned to the area helped local talent put on a play.

"We couldn't understand what was being said, but we laughed when the Russian laughed and kept quiet when they were quiet. We had a good time."

Every morning when the Americans took off on bombing missions, a crowd of Russians gathered at the field to watch

WINDOW PLUM—Grinning appreciatively, two American nurses from Ohio on window-shopping tour of Sens, France, discover svelte model of pre-war rubber. The lieutenants, who are not so bad themselves, are, left to right: Margaret Weston of Steubenville and Patricia Sheridan of Cleveland.

the planes go out and to count them. Late in the day when the planes returned, a crowd was there to count them as they came in.

They seemed to avoid him

On his return from a mission one evening, Storch told us, the villagers seemed to avoid him. "The town was quiet. The people looked as if something terrible had happened."

Then a Red Army captain who could speak English came to Storch. He told him how unhappy all the people were that the Americans had lost six planes. Storch explained that the planes had not been lost but had returned early in the day because of engine trouble. The captain ran off and within two minutes the barracks were crowded with villagers who wanted to congratulate the Americans on not having lost six planes.

"They had a dance for us in the market place every evening," Storch said. "That time it lasted longer than usual."

(P. M., Sept. 3-44)

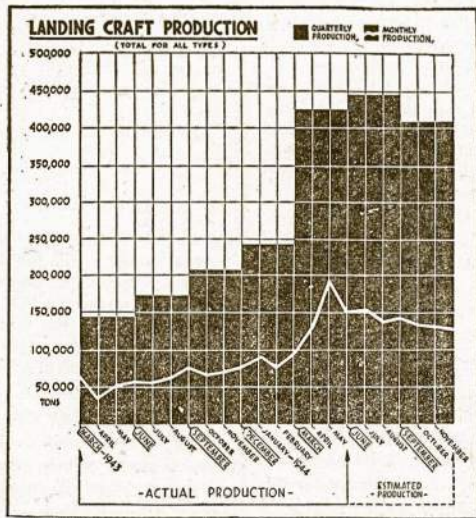
25,000 Jews Survive German Persecutions

CAIRO, Sept. 7. (ONA.)—Twenty-five thousand Jews have survived the German persecutions in Greece but they are in dire need, it was reported here today by Alex Svolos, president of the Greek Liberation Committee following his arrival to participate in the new Greek National Unity Government.

(The prewar Jewish population of Greece was about 72,000, the majority of whom were deported by the Germans or died of undernourishment and disease.)

Five thousand of the survivors were said by Svolos to be hiding in the mountains, under protection of the partisans. Many, including refugees from occupied Macedonia, joined the guerillas.

Solos said every trace of racialism would be wiped out in Greece after the liberation and all Greek Jews would be fully integrated into national life.

Roseland Aido Chorus Starts Rehearsals

Just a little reminder to all you members of the Aido Chorus that rehearsals start tonight at 8:00 p. m. It's going to be our first rehearsal of the season so let's see how many old and new members we can have, okay? So, how's about it, all you Sinatras, Crosbys, and what have you; come on down and show off your vocal talents. The place: 10413 S. Michigan Avenue. Time: 8:00 p. m.

Don't forget, we want a big welcome back for Teach and a big greeting for the rest of the "gang" whether old or new.

Aido Chorus Correspondent